

НОГООН МОРЬ GREEN HORSE

СЭТГЭХҮЙ РҮҮ ХИЙСЭН АЛХАМ... A STEP INTO THE THINKING... СЭТГЭХҮЙ РҮҮ ХИЙСЭН АЛХАМ...

Өмнөтгөл

/Өчигдөр, Өнөөдөр, Маргааш/

«Ногоон морь» нийгэмлэг байгуулагдсанас хойш даруй арван хоёр жилийн дараа тус нийгэмлэгийнхний уран бүтээлийн каталоги анх удаа бүрэн хэмжээгээр хэвлэгдэж, орчин үеийн урлаг, түүний үүсэл хөгжлийг жинхэнэ утгаар нь нийтийн хүртээл болгох боломж бүрдээс.

Монголын Нээлттэй Нийгэм Хүрээлэн (Соросын сан) энэхүү каталогийг ивээн тэтгэж, орчин үеийн урлагийг сурталчлахад асар үнэтэй хувь нэмэр оруулж байгаад гүн талархлаа илэрхийлж, цаашдын ажил үйлст нь амжилт хүсье.

«Ногоон морь» нийгэмлэгээс дотоод, гадаадад нийт 44 үзэсгэлэн зохион байгуулсан хийгээд хамтран оролцсон байна. Энэ бүхэнд бидний хөдөлмөр бүтээл, зохион байгуулагч менежер, үнэлэн дэмждэг ивээн тэтгэгчдийн хамтын зүтгэл шингэсэн билээ. Ийм хүндэтэй хүмүүсийн тоонд ивээн тэтгэгч TTC компанийн захидал Б.Ганбаатар, зураач Д.Боргилсайхан, менежер О.Маш-Эрдэнэ нар зүй ёсоор орох бөгөөд орчин үеийн урлагийг сурталчлахад үзэмж хувь нэмэр оруулсан гэж нийгэмлэгийн зүгээс талархан үздэг юм. Бидний хамтын ажиллагаа уран бүтээлийн шинэ эрмэлзэл тэмүүлэлд эрч хүч өгдгийг дурдаад таатай байна.

Энэ каталоги түүхэн цаг үеийн бодит баримт материал, зураачдын дурсамж болон үзэл бодлын өртөнц, урлаг судалалын шүүмж, дүгнэлт, онолын асуудлаар аль болох бодитой ойлголтыг анх удаа үншигч, уран бүтээлч, судлаачадаа хүргэж, он цагийн өнөөдрийн шалгуураар харьцуулан үзэж судлах боломж олгохыг зорьсон болно.

Үрьд өмнө хэвлэгдэж байгаагүй, улсын хамгаалалтад өнөөг хүртэл ороогүй (Уран зургийн галерей, Дүрслэх урлагийн музей, Шилдэг бүтээлийн сан г.м.), зураачийн хувийн цуглуулгад хадгалацдааж байгаа, хадгалалт хамгаалалт муутаас устаж үзэгчдэд хүрэх боломжоо алдсан зарим нэг бүтээлийг хүртэл каталогид хамруулж чадсаныг энд дурдах нь зүйтэй.

Эдүгээ тус нийгэмлэгийнхний бүтээлүүд чанар чансаа, ач холбогдол, цар хүрээгээрээ дотоод гадаадын судлаач, сонирхогчдын анхаарлыг зүй ёсоор татаж, «Ногоон морь»—ийг судлах, сонирхох хүрээ улам өргөжин тэлсээр байна. Иймд төслийн зүгээс уг каталогийг монгол, англи хэлээр зэрэгцүүлэн хэвлэх зорилго тавьсан юм.

Энэ каталоги тус нийгэмлэгийн тухай бүрэн дүүрэн харуулсан гэж хараахан болохгүй боловч «Ногоон морь» каталоги төсөл анх тавьсан зорилгоо амжилттай хэрэгжүүлсэн гэж зохиогчдын зүтгээс үзэж байна. Номыг бүтээхэд оролцсон нийт уран бүтээлч, судлаач, хэвлэн нийтлэгчдэд гүн талархал дэвшүүлэхийн ядамд, та бүхний зүтгэлээр Монголын орчин үеийн дүрслэх урлагт «Ногоон морь судал» хэмээх шинэ агаад ирээдүйтэй судалын эх тавигдлаа хэмээн өөдрөгөөр дүгнэж байгаагаа илэрхийль.

Та бүхний билиг хурц, бийр уран болтугай!

Төслийн удирдагч Б.Гансүх

Acknowledgements

/Yesterday, Today and Tomorrow/

The Green Horse Society is presenting first catalogue of its artists after 12 years since its establishment. This will grant an opportunity to overview the foundation and development of contemporary art in its full sense and content to the public.

We would like to express our sincere gratitude to the Mongolian Foundation for Open Society (Soros Foundation) which sponsored the publication of this catalogue and wish success to the staff of the foundation who are running effective activities greatly contributing to the promotion of modern art in Mongolia.

In total, the Green Horse Society has organized and co-organized 44 exhibitions in Mongolia and abroad. The exhibitions were completed by great efforts of our artists, sponsors who value and support them, and managers who organize the exhibitions.

Among these reputable people, Mr. B.Ganbaatar, director of TTS Company, artist D. Borgilsaikhan and O. Mash-Erdene, an artistic manager are included. We, the society, are very thankful for your significant contribution in promoting modern art. It is very pleasant to mention that the relations and cooperation established between us have always encouraged us to create and produce new art works.

With this catalogue we aim to deliver for the first time factual material of a historical time, artists' memories, world of views, art criticism and the matter of art theory to readers, artists and researchers, and to grant an opportunity to study by comparing objective understandings of art works in accordance to the criteria of the current time.

The works included in the catalogue have never been published and have never been in under state protection (National Art Gallery, Fine Art Museum and Treasure of Best Works). It should be mentioned that the catalogue was able to include as well as some works kept in the artist's private collection, the works, which are nearly extinguished, or which could not be shown to the public because of bad storage.

Today, with their quality, importance and scope, the works of the society artists are properly drawing the attention of domestic and foreign researchers and those who are interested. The frame of interest and study of the Green Horse is being extended. Therefore, we publish the texts of the catalogue in both Mongolian and English, as one of our aim.

The catalogue was not able to include everything about Green Horse. However, authors of the Green Horse Project have implemented successfully its set goals. We would also like to extend our gratitude to all artists, researchers and publishers, who contributed this catalogue and optimistically conclude that thanks to your efforts, the start of a potential new subject to be studied in detail, named Green Horse Study has been opened in the Mongolian modern arts.

Long live your clever mind and fine brushes!

B. Gansukh, Project Manager

1992 он. «Сита Арт», «Тэнгэр», «Ногоон морь» нийгэмлэг нэгдэж, Монголын шинэ урлагийн холбоог байгуулсан нь дүрслэх урлагт гарсан өөрчлөлт шинэчлэлийг бажижүүлэн, хөгжин дэвжихэд түлхэц өгсөн чухал алхам болсон биээ.

«Ногоон морь» нийгэмлэгийн үйл ажиллагаа, уран бүтээлийн алхмууд нь шинэ урлагийн утга агуулгын илэрхийлэл болж чадсан юм.

Орчин үеийн урлагт өөрийн тодорхой түүхэн замнал бүхий мэргэжлийн үйл ажиллагаа амжилттай явуулж байгаа «Ногоон морь» нийгэмлэгийнхэнд бүтээлч сэтгэлгээний эрч хүч нь улам өөдлөн дэвжих болтугай хэмээн ерөө!

In 1992, City Art, Sky and the Green Horse Societies were united and the Mongolian Association of New Art was established. This was a significant step pushing reforms in the fine arts and developing new kinds of art.

Activities and steps carried out and taken by the Green Horse Society could become the expression and content of new art. I would like to wish the artists of Green Horse, who are carrying out professional activities with their own historical tracks in modern art, to continue to have high energy and creativity.

Монголын Шинэ Урлагийн Холбооны тэргүүн

М.Хуяг-Очир

M.Khuyag-Ochir,

head of the Mongolian Association of New Art

Монголын Дүрслэх Урлагт соцреализмын зарчимд тулгуурласан МУЭ хэмээх нэгэн том байгууллага оршин тогтнож, түүний бодлого хяналтанд зураач уран бүтээлчдийн амьдрал, уран бүтээлийн хувь заян шийдвэрлэж байлаа.

Нийгмийн энэ "хаалтай" тогтоодоог 1990 оны 11-р сарын 14-нд байгуулдсанай албан ёсоор зарласан Модерн Арт "Ногоон Морь" нийгэмлэгийн явуулсан үйл ажиллагаа өөрчилжээд хүргэсэн юм. Ийнхүү хуучинсаг үзэл суртлыг эвдсэн, "сэтгэлгээний нээлтүүдэд" тулгуурласан үзэл бодлоо туштай хамгаалан тэмцдэг, түгээн дэлгэрүүлдэг нэгэн байгууллага үүсн гарч ирсэн юм.

Тэдний уран бүтээлийн хэлэг нь нийтийн анхаарлыг татахуйц шинэ өнгө аяс, өвөрмөц орчинг бүрдүүлж чадсанаараа урлагийн тухай "үнэт" мөн чанарыг нээн авчирсан төдийгүй өнөөдөр нийгмийн тэргүүлэх үзэл санаа баримтал болсон "Орчин үеийн урлаг" гэсэн нэгэн шинэ өргөн хүрээтэй ойлголтыг Монголын Дүрслэх Урлагт бий болгосон юм. Тус нийгэмлэгийг урлаг судлаач Ц.Энхbold, зураач Б.Гансух, Э.Далх Очир, Г.Эрдэнэбилиг, С.Машбат нар үсгэн байгуулсан, үзэл санааны тунхаг, үйл ажиллагааны тодорхой чиглэлтэй, төрийн бус байгууллага юм.

Жил бүр "ЯВЦ" нэртэйгээр шинэ уран бүтээлийн үзэсгээлнгээ араа түмэндээ дэлгэн үзүүлэдэг бөгөөд байгуулдагдсанас хойш нийт 44 үзэсгээлэг дотоод, гадаадад зохион байгуулж Герман, Бельги, Голланд, Люксэнбург, Япон, Америк зэрэг олон оронд орчин үеийн Монголын Дүрслэх Урлагийг сурталчилан таниулааар ирсэн байна. "Ногоон Морь" нийгэмлэгийн уран бүтээлийд нь Монголд лендарт, инстолешион, пенимоне, перформанс, сюрреализм, символизм, нонфигур, таццизм, опарт зэрэг орчин үеийн урлагийн олон төрлөөр ажиллаж, урлагт шинэ шинэлэг хандлагыг дэмжин хөгжүүлэх анхны зорилгоо амжилттай хэрэгжүүлсэн, уран бүтээлийн баялагт өв сантай, нийгэмд үзүүлсэн бодит нөлөөлөлтэй, үр дүнтэй үйл ажиллагаагаараа олны дунд түгэн дэлгэрсэн нэр хүнд бүхий мэргэжлийн зураачдын байгууллага юм.

There was a large organization named the Mongolian Artists' Union, following the principles of socialist realism in Mongolian visual arts. With its policy and under its supervision, the artists' lives and their creations' destinies were decided. This "closed" structure of society was completely changed by the operations of Green Horse, the modern art society, which announced officially its opening on November 14, 1999.

In this way, the organization broke the archaic ideology and resolutely supported and promoted views pillared on the "discoveries of thinking".

The works of artists of the society could create a new manner and specific environment as a way of attracting public attention. This both discovered and brought a "valuable" nature to art. As well as introducing "modern art", which is now the leading tendency of the visual arts in Mongolia. Ts. Enkhbold, a curator, B. Gansukh, Yo. Dalkh-Ochir, G. Erdenebileg and S. Mashbat, artists, are the founders of the society. It is a non-government organization with a manifesto, ideology and definite aims and actions. Annually, it presents an exhibition entitled *Yavts* (The Action) to the public. Since its foundation, it has organized 44 exhibitions in Mongolia and abroad and introduced and promoted Mongolian modern visual arts in many foreign countries such as Germany, Belgium, Holland, Luxembourg, Japan and America.

Artists of the Green Horse Society create their works in many kinds of mediums and genres such as landart, installation, phenomena, performance, surrealism, symbolism, non-figure, tashism and *orart*. In this way, they have implemented their first objective of developing new and innovative tendencies in Mongolian art. The society has become a reputable organization with a treasure of creative works, which united professional artists and is popular with the public.

Модерн Арт "Ногоон Морь" нийгэмлэгийн тэргүүн

Г.Эрдэнэбилиг

G. Erdenebileg

Head of the Green Horse Modern Art Society

Т У Н Х А Г М А Н Е Ф Е С Т О

- Өвөг дээдэс маань агуу их орон зайг мэдэрч байсан нь ер бусын оюун ухаан, сэтгэхүйн хүчин юм.
- Энэ нь бидэнд нутаг орон, ёс заншил, оюун сэтгэхүй, билэгдлийн ухааныг эргэж мэдрэхэд хүргэсэн юм.
- Дотоод сэтгэл, ертөнцөө нээн өөрөө өөрийгөө мэдэрсэн нь биднийг бий болгосон бөгөөд өөрсдийн хүмүүжиж ирсэн бүхэл бутэн системийг хүртэл үгүйсгэхэд хүргэсэн юм.
- Урлаг нь алив онол үзэлд захирагдахгүй чөлөөт сэтгэхүй байх ёстой
- Алив бие сэтгэл оюун ухаан тасралтгүй ЯВЦ болой
- Гагцхүү хүсэлт-тэмүүлэл, итгэл сэтгэл, үгүйсгэл биднийг бий болгосон.
- Урлаг баяр баясгалан, уйтгар гуниг, харамсал гомдол тэр ч байтугай ер бишийн итгэл юм.
- Бидний урлагийг зөвхөн “зураг дүрслэл” гэдэг хязгаарлагдмал ойлголтоор бус “хүн” сэтгэхүй гэдэг ухагдахуунд тулгуурлан тайлбарлавал дэхэмтэй байх болно.
- Урлаг нь хүн төрөлхтөний хувьд нийтлэг зүйл байх ёстой.

(1990 оны 11-р сар)

- Our ancestors had been sensitive to large spaces. This is a powerful and unique mentality and thinking.
- This made us to re-feel our homeland, customs, mentality, mind and thinking through symbolism.
- Having opened our internal thoughts and world, we became self aware. This made us create ourselves and to negate the entire system of education we had grown-up under.
- Art must be freethinking which does not be governed by any theory and view.
- Any body and thinking is a continuing process.
- Only desire, confidence and negation formed us.
- Art is happiness, sadness and regret and even magic belief.
- It will be easy to understand if our art is explained under the terms of “human” and “thinking” not under the limited terms of picture and drawings.
- Art must be a common thing for mankind.

(November 1990)

Монголын Модерн Арт “Ногоон морь” нийгэмлэгийн түүхэнд холбогдох бичиг баримтыг сөхөн үзвээс Монголын орчин үеийн дүрслэх урлагийн нэн шинэ үеийн бодит дүр төрх бууж ирдэг. Бидний өмнө дэлгээтэй байгаа зарим баримтаас цуhas дурдвал нийгэмлэгийг үндэслэгч 5 гишүүний анхны мэдэгдэл: “Монголын дүрслэх урлаг дахь нэг загварын зогсонги хэлбэр, өрөөсгөл үзэл баримтлалыг эсэргүүцэн, урлагт дэвшил хөгжлийн үүднээс хандах болно” гэжээ. Мөн 1990 оны 11 сарын 14 ны үлсын бүртгэлийн N 224 тоот гэрчилгээнд үндсэн ажил нь “Уран бүтээл туурвих” гэжээ. Энэ бүгдээс үзэхэд тэдний үзэл бодол зорилго нь ерөнхийдөө ойлгогдох буй заа. Дээрх уран бүтээлчид нэгэн үзэл санааны дор нэгдэн нийлж өөрсдийн шинчлэлийг нийгмийн хоцрогдсон үзэл, харалган сохор шүүлтүүрээс хамгаалан тэмцэж, “урлагийн төлөө” гэсэн уриа дэвшүүлэн нийгэм урлаг, соёлын бүхий л давхарыг уриалан дуудсан нь онцгой үйл явдал болсон бөгөөд Монголын Дүрслэх урлагийн түүхэнд нэгэн шинэ үеийг нээн авчирсан юм.

A look at the documents related to the history of the Mongolian Green Horse Modern Art Society shows the real story of Mongolian contemporary fine arts. It was said in the first statement by the first five members, founders of the Society that “We will oppose the stagnant form of one model and old conceptions in Mongolian fine arts, and will address them from the view of development and prosperity.” As well it was indicated in its State Registration Certificate numbered 224, dated November 14, 1990, that its main activity is “to do art creation”. Perhaps, all these make our ideas and goals understandable in general. The above mentioned artists united as a live complex of ideas and struggled together to defend their ideas of reform from the society’s old-fashioned and blind filter under the slogan “For Art” which called up all layers of arts and culture. This was a distinguished event that opened a new era in the history of Mongolian fine arts.

“БИ”-гээс “БИД” үүссэн нь (Дурсамж)

... 1986-1988 он. Бүх эзлэх хөдөлгөөнд орж, уран зургийн тулгуур үзлэл бодол, шинж чанарыг цөмөн, шүүж... Бид өөрсдийн боломжийг авч үзэж байлаа.

Урлагт шинэчлэл хийх, өөрөөр сэтгэх үзэл бодол биднийг нэгтгэж” болж байгаа... болохгүй байгаа... бухийг өөрчлөх хэрэгтэй гэсэн үзэл давамгайлж байлаа. Дээрх үзэл баримтлаа 1988 онд УБДС – ийн уран зургийн анги төгссөн Ө.Далх – Очирийн бид хоёрыг Ховд өвлийн саналыа МУЭХ – нд өгөхөд хүргэсэн юм. Ө.Далх – Очирийн хувьд эхнэр хүүхдээ орхиод, надтай хамт Ховд яввахаар шийдсэн нь бидний дотор хувам юу агуулагдаж байсныг гэрчилэн. Алслагдсан энэ хязгаарт арван жилийн турш дээд боловсролтой зураач өвоогүй гэсэн яриа МУЭХ – ны гудмаар сонсогдог байв. Гэхдээ бидний санал зүгээр нэг эх оронч санаачилгаа байгаагүй билээ. Ховд бол Монголын урлагт оршиж буй хэт хязгаарлагддэг сонголтын сэтгэлгээний шинэ төсөөлэл урган бэлтгэгдсэн байлаа. Эхлээд бидний саналыг дэмжиж байв. Гэтэл сүүлдээ та хоёр яах гэж Ховд явах гээд байгаа юм, ямар учир шалтгаантай юм гээд МУЭХ – ны боловсон хувчин зөвшөөрөнгүй. Далх – Очирийг Төв аймагт, Ганцхуйшиг Сүхбаатарт хуваарилсан. Яаж ч оролдоод энэ хуваарийг өөрчилж чадаагүй. Харин бийэнд урган бэхжэгдсэн дээрхүү үзэл ханаа ч амьдрах чадалтайг хожмын үр дүн харуулсан билээ.

1988-1990 он. Төв аймаг. Галсандоржийн Эрдэнэбилиг

Аймгийн урчуудын салбарыг Ө.Далх – Очири, Г.Эрдэнэбилиг хоёр цуг ажиллах, нэг байранд амьдарч байсан нь түүнтэй танилцах боломжийг нээсэн. Энд би шинэ үзэл бодол, арга барил, техник ажиллагаатай тулгарсан юм. Туйлын замбараагүй мэт зурааснууда нэг зүйлд тэмүүлж, бодож, шанааж, амьдарч, өөрийн гэсэн орчныг бүрдүүлэн, үзэл бодоос түгээж байлаа. Энэ бол миний мэдэхгүй өртөнц, миний үзэл бодлоос огт өөр таашаал байлаа. Гэвч түүний ажлууд наадаа таалагдаж билээ. Амьд зураас, энэхүү хэлбэр, тэр эхийн тэмдэгтүү зохицол, үл захирагдах байр суурь, түүнээс урган гарсан мэдрэмж, бичлэгийн хэлэлг, ер нь бүх талаар дэвшнийг илэрхийлж байв. Хүн – би гээд ухагдахуны талаараа бодол эргэндүүлэл, түүний тойрсон эдгэр агшилт тэлэлтүүд маш хурцаар эргээд нийгэмдээ нөлөөлж байгаа нь нэгэн бүхэл өртөнц зураачийн хүрээлэл, түүний үнэн дүр төрхийн гайхалтай талыг нээн харуулж байлаа.

1988-1990 он. Ендоңжунийн Далх – Очири

Төв аймаг түүний хувьд шинэчлэлийн нэр их талбар болсон билээ. Өөрийгөө илэрхийлэх түүний арга барил, дүрслэл нь энгийн хялбар мэт сэтгэгдээр татсан зураасны нарийн мэдрэмжүүдээ дээр амилж, аажмаар уусаад заварын бичлэгүүдээ хувилан тоглож, гүн сэтгэгдэл үлдээн, өвөрмөц үнэт чанар, танин мэдрэмжүүн шинэ илрэл тайлагыг агуулсаар байдаг юм. Энэ бол бүтээлийн дадл шинж чанарын үр дүн, зураачийн авьяас чадлын нууцан биелд мөн юм. Үйттар гуниг... битүү баясал зэрэгцэж оршсон романтик аялгуу дуурсан эгшигээн. Тэрбээр оргилуулж үзэл баримтлаадаа хэт хөтөлгөн бүтгийг араасаа дагуулахыг хүснэгтэй. Үзүүлэд хүрч буй энэ нөлөөлөл зураачийн санааширч байсан тэр мэдрэмжийн үр дагавар. Түүний үзэл бодлын шинэчлэл нь гүн бяслалт, удалт өөртөө итгэсэн итгэлийн философи юм.

1988-1990 он. Батбаярын Гансүх

Бидний Ховд явах санал хэдий зөвшөөрөгдөөгүй боловч “урлагт өөрөөр хандах, шинэчлэн өөрчлөх” гэдэг уг бидний дотор агуулагдаар байсан юм. Сүхбаатар аймагт ажиллаа МУЭХ – ны хуваарийг гурван сарын дараа хүлээн зөвшөөрөв. Энэ багагүй хугацаанд Сүхбаатар аймгийн тухай одсон мэдээлэл хүримтласаар Дарынгаа – Алтан овоо хэмээх сэтгэлгээний өртөнц миний төсөөлөлд урган нэвтрэч, явцуу бөгөөд хүчтэй шинжийг хадгалан, улмаар сонирхол татахуйц хэмжээнд хүрч очсон юм. Миний өмнө ер бусын дүр төрх бүрэлдэн буй болсоор байлаа. Энэ бүхэн намайг хөтөлж 1988 оны есдүгээр сард Сүхбаатар аймгийг зорихад хүргэв. Шинэ нутаг орон танин мэдэхүйн хувьд нээлт боллоо. Хязгааргүй мэт тал нутгийн гайхалтай зөн билгийн увидс сэтгэлийг эзэмдэн догдуулж, над руу урсан орж ирсэн билээ. Ийнхүү миний сэтгээд орших Дарынгаа хэмээх төсөөллийн өртөнц амилан хөдөллөө. Монголын дурслах урлагт орхиждан маргатагдсан үндэслэний билэгдлийн энэ орон зайн ер бусын хэлэлг, хэлбэр дүрслэл наадаа арга барил, сэтгэлгээний шинэ боломжийг олгосон юм. 1989 он. Б.Гансүх, Г.Эрдэнэбилиг, Ө.Далх – Очири бид бүтээлээсээ сонгож, МУЭХ – ны «Намар» үзэсгэлэнд оролцохор өглөө. Гэтэл хасагдав. Үзэсгэлэнтээс хасагдсан бүтээл цаашдаа МУЭХ – ны бусад үзэсгэлэнд тавигдах боломж нь хумигдаг харамсаар үр дагавартай байсан цаг. Зүгээр явах тутамд ийм зүйл тааралдана, тэмцэх хэрэгтэй болно гэдгийг сануулсан сануулга мэт байлаа. Тэр

We Formed from I

... 1986-1988. We were in movement from pillar-to-pillar views of fine art, and its characteristics were under criticism... we reconsidered our possibilities. The wish to reform art and art thinking united us. Views to change all, good and bad, were predominant. This conception made us, Yo. Dalkh-Ochir and me, who had just graduated from fine art faculty of the Mongolian National Pedagogical University, address the Mongolian Artists Union with a request to go to Khovd. The decision of Dalkh-Ochir to leave his family, his wife and children, and accompany me to countryside is witness to our desire and determination. That time, there was a rumor that artist from the ranks of the Mongolian Artists' Union had not visited this remote area in 10 years. But our initiative was not just a simple patriotic one. Khovd was a new desire, which was against socialist realism, a very restricted art tendency that existed in Mongolian art. It is a place which has a very severe climate and where many ethnic groups live. We were called by the distinguished spirit of Khovd in which the word Mongol could be said loudly, and where an perception of a new theoretical basis for reform had been outlined. First our request was supported. Then the personnel of the Mongolian Artists Union asked why we were going to go to Khovd and did not allow us to go there. Dalkh-Ochir was assigned to go to Tov aimag and I was assigned to go to Sukhbaatar aimag. Our efforts to change the postings were not successful. However, the later results of our works showed that our views could survive whatever the location.

1988-1990. Tov aimag. ERDENEBILEG Galsandorj

Yo. Dalkh-Ochir and G. Erdenebileg were working together in a filial of the Artists Union in Tov aimag and lived together in a flat. It granted me chance to be familiar with G. Erdenebileg. Here I met a new view, approaches and techniques. Lines that are at first glance in absolute disorder seemed to me that they were striving for one thing, thinking, feeling suffering, surviving and establishing an individual environment. It was an unknown world to me and was a view completely different from my own. However, I liked his works. Alive lines, color, forms, unique harmony and ungoverned position, sense formed from the portrayal, the language of portrayal, all these expressed progress. Thinking about an understanding of the human-I was seen from Erdenebileg's works. All these, which then influenced sharply in society, clearly discovered the public his entire world and his image.

1988-1990. DALKH-OCHIR Yondonjunai

For Dalkh-Ochir, Tov aimag had become largest field of his great changes. His methods and portrayal of expressing himself live by a fine sensitivity of lines drawn simply and easily and later which are changed into fine lines, cause a deep impression and contain distinguished values and new displays of recognition. This is the implicit character of his work and a display of the artist's talent and hidden skills. Sadness and hidden joy exist together and romantic lyrics are in his works. It seems that he wants to lead all by being absorbed in his romanticism. This is the effect on the audience that the artist intends to provoke. Reform of his viewpoint is a philosophy of meditation and confidence in himself.

1988-1990. GANSUKH Batbayar

Our request to go to Khovd was refused. However, we still kept the idea to have another approach to art and to reform our minds. I received an assignation from the Mongolian Artists' Union (MAU) to work in Sukhbaatar aimag after three months. Meanwhile, I had been obtaining, from slight to strong, the world of thinking of Dariganga and Altan Oovo. I collected information on places of historical importance and geographically beautiful areas in the aimag. Specific images of them had been formed in my mind. All these led me to go to Sukhbaatar aimag. The new locality was a discovery. I was deeply effected by the power and wonderful presence of the steppes, which seemed without end. In this way, the world of my imagination of Dariganga came true in my works. Distinguished expression, forms and portrayal of this space of national symbolism, which was forgotten in Mongolian visual arts, granted me a new possibility of methods and thinking.

1989. We, B. Gansukh, G. Erdenebileg and Yo. Dalkh-Ochir, selected some of our works to be displayed at the Autumn exhibition organized by the Mongolian Artists' Union. But they were not exhibited. It was a time of regrettable consequence for the rejected works not to be displayed in further exhibitions. We had no other way, we had to endure this. This old-fashioned ideology and decision seemed to be a warning that we would confront and struggle with such things at every turn. The Exhibition Commission's critical censorship was a pity compared to our desire to

бүтээлүүд нийтийн хүртээл болох боломжоо нийнхүү алдсан юм. Гэвч үзүүгэлэнгийн комиссын критик цензур бидний урагшлах эрмэлзлийн дэргэд нэн өрөвдөлтэй хоцрогдол байлаа. Хасагдсан бүтээлүүд дотроос С.Машбатын гайхалтай сайн ажлууд бидний сэргээлийг татаж, түүнтэй ойртон танилцаж нөхөрлөхөд хүргэсэн билээ.

1989 он. Самбуугийн Машбат

Би С.Машбатыг зөвхөн зүс мэддэг байв. Түүний ажлуудыг олж харах дээрх боломж бидний хувьд санамсаргүй тохиоддол байлаа. Надад ер бишийн сэргэгдэл төрүүлсэн эдгээр бүтээл нэн гайхалтай ергэнцийн илэрхийлэл, урлагийн тухай шинэ өвөрмөц ойлголт, тун хэчирхалтай яриа, эрч хүч амтагдсан чөлөөт сэргэлэгээ, хэнэггүйхэн шударга ойлгомжтой дүр төрхийг бидний дунд авчирсан юм. Шинэлэг үзэл бодол, бодгын зан чанарын шууа илэрхийлэл, хүрц тод өнгөний мэдрэмжийн урсгалууд, дайчин зоримог дүр төрхийн цохилт бичлэгийн цаана соёлжин боловсорсон техник арга ажиллагаанууд оршин байдаг нь түүний уран зурагийн арга барил. Хэт чөлөөтэй, хүчирхэг амьсгалууд, гол ус мэт эр эмийн таячал солиорлын жаргал, нэгээн мөч хуралдан зангиранс энэгийн тайдал энэ ергэнцийг угаан ариусгагч эрч хүч мэт сэргэгдэл үздээнэ. Нийгмийн доройтол, улс төрийн харалган сохор явдлын эсрэг байгалийн бодгын зан чанарын онгод хийморь, ариун дагшин үзлийг сөргүүлэн тавьсан нь түүний бүтээлийн нууцлаг далаа орчил бухимдаан тайдал байж болох юм гэж би бодсөор явдаг билээ. Түүний хэлсэнчлэн «миний тархинд хуралдаж, зүрхнээс судсаар дамжин өөрийн эрхгүй урсан гардаг...» гэх тэр хүчийг юу ч зогсоож үл дийлиму.

1988 он Цэргэгийн Энххолд

1988 – 1990 оны үед урлаг өөрчлөгдэн шинэчлэгдэж байгааг хамгийн түрүүнд мэдэрсэн хүмүүсийн нэг бол урлаг судлаач Ц.Энххолд байлаа. 1989 оны нэгэн үзүүгэлэн дээр Ё.Далх – Очирын «Берта чоно, Гоо марал» бүтээлийн сонирхж байхад нь түүнтэй би танилцсан юм. Энэ бүтээлийг ихэд үнэлж, зураачийн бусад бүтээлүүд тухай асууснаар бидний хооронд сонирхолтой яриа өрнөсөн билээ. Гал халуун сэргэлтэй энэ залуу шинэ уран бүтээлд гарсан ахиц дэвшилийг түйлэн гярхай ажиглаж хүлээж авдаг байлаа. Уран зурагийт маш нарийн ойлгон мэдэрч, шүүн ярилцаж байсан нь харилцан санаа бодлоо хуваалцах таатай орчныг бүрдүүлж, түүнийг бидний хүрээлэл, үзэл бодлын ертөнцөд нэвтрэн орж ирэхэд хүргэсэн юм. Урлагийн ертөнцөд уран бүтээлч, урлаг судлаач хоёрын нэгэн амьд харилцаа холбоо үүсэн нэгдсэн нь бидэнд хүндэтгэвэл зохих чухал үйл явдал болсон гэж би боддог. 1990 оны зурагдугаар сард ЯВЦ – 1 үзүүгэлэнг гаргах зайлшгүй шаардлагатай боллоо. Тэр үед уран зурагийн галерейд ажиллаж байсан Энххолдын идэвхтэй дэмжлэгтэйгээр энэ үзүүгэлэнг гаргаж чадсан юм. Энххолдын зүтгээс бидэнд хандсан энэ хандлага өөртөө байгаа тодорхой байр суурь бүхий одоог Монголын дүрслэх урлагт хүлээн зөвшөөрөгдөвгүй, тодорхойгүй ирээдүйгээр сольсон явдал байлаа. Өөрөөр сэргэгчдийн сонгосон энэ шийдвэр түүний нийгэмд оруулсан хувь нэмэр байсан юм.

1990 он. ЯВЦ – 1

Бидний үзэл баримтлал үзүүгэлэнгээс хасагдсан дээрх бүтээлүүдийг нийтэд дэлгэн толиуулахд хүргэсэн юм. МУЭ – ийн бүгд хуралд хандан «Бидний хэлэх үг» нэртэйгээр гаргасан энэ үзүүгэлэн олон асуудлыг бодитойгоор шүүмжилж хөндөн тавьсан, «Ногоон морь» нийгэмлэг байгуулгахаа урьдач нөхцөлийг бүрдүүлсэн, хожим ЯВЦ – 1 гэж түүхэнд үдсэн бидний анхны хамтарсан үзүүгэлэн. Байснаараа ондогт байлаа. Нийгмийн хоцрогдсон үзэл бодлын цензуур нь зураачийн олон сайхан шинэ хандлага, нээлт, эрмэлзэгийг устган аригахаа дайсагнасан шалтгааныг ямарг өөртөө агуулсаар байдгийн бодит ирээдийн нэг бол энэхүү бүтээлүүдийг үзүүгэлэнгээс хассан явдал байв. Харин хасагдсан эдгээр бүтээлүүдийг нийтийн хүртээл болож, үнэлэлт дүгнэлт өгөхэд хүргэсэн юн Монголын дүрслэх урлаг өөрчлөгдэн шинэчлэгдхэг маргаажийн эрч хүч болсон юм.

1989 – 1990 он бидний хувьд шинэ идэвхтэй өргөлтийн жил болсон бөгөөд дор бүрнээ арга барил, үзэл бодлын хувьд тогтвортжин түршлэгжж, өөрчлөлтийг эрс шийдэгүй хийн шинэчлэгдэж чадсан билээ. Уран бүтээл гэдэг гайхалтай энэ үгтэйгээд санамсаргүйн хувь тохиолоор ойртон танилцаж, хаалттайгаас нээлттэйд, хязгаартайгаас хязгааргүйн орцид «би – миний ергэн» гэдэг тодотол бүхий хэн ч маргахын аргагүй шинэ уур амьсгал нийгэмд хүч түрэн орж ирэхэд хүргэсэн.

Энэ түрэлтээр бид урагшсан «би» гэдэг үгнээс «бид» гэдэг үгийг илүү хүчтэйгээр итгэлтэй хэрэглэх хэмжээнд гарган тавьсан юм. Монголын Модерн Арт «Ногоон морь» нийгэмлэг байгуулгасан энэ үйл явдал хожмоо Монголын орчин үеийн нэн шинэ урлаг үүсэж хөгжих ўд хаалга болно гэж бид бодоогүй явсан билээ.

move forward. Moreover, this decision was a clear example that censorship in society had been the reason to ignore new approaches, discoveries and the desires of many talented artists. Works by S. Mashbat, which were among those rejected, attracted our attention and drew us to him.

1989. MASHBAT Sambuu

S. Mashbat was a familiar face. The above-mentioned opportunity to see his works was an unexpected case for me. These works, which deeply impressed me, brought to us an expression of very wonderful world, a new and unique understanding and interesting talk of art, freethinking with energy and care-free but honest and understandable images.

His techniques were formed and developed under a new viewpoint. The direct expression of an individual's character, flows of sensitivity of sharp colors and resolute images are the methods of his art works. He puts the spirit and pure views of an individual's character against the deterioration of society and the blind actions of politics. I think that it can be the dispelling of hidden agony in his works. No thing will stop his power, as he says, "That which is accumulated in my mind, and flows voluntarily through my pulse from my heart."

1988. ENKHBOLD Tseren

1988-1990, art was changing and being reformed. A curator Ts. Enkhbold was one of the people who first recognized this. In 1989, I acquainted with him in an exhibition. He was interested in "Borte Chono and Goo Maral", a work by Yo. Dalkh-Ochir. We talked and he praised the artist's work. This very enthusiastic young man was alert to and accepting of new things and achievements in art. He had a very fine and critical understanding of art. This established a favorable environment for mutual exchanges of opinion and caused him to join us and become acquainted with our world. I think this live relationship between the artists and the curator in the art world was an important event of respect.

In June of 1990, it was a crucial necessity to have the "The Action-1" exhibition. We were able to organize this exhibition thanks to the active support of Enkhbold who was at that time was working in the Mongolian Modern Art Gallery. Enkhbold's attitude to us was a change of his present position and a creative step into an uncertain future, which was not accepted in Mongolian art. The decision made by him to choose the thinkers is in another way his contribution to society.

1990. The Action-1

Our views and conceptions made us present our works to the MAU, which were rejected. This exhibition addressed to the Mongolian Artists Union, entitled "Our Word", objectively criticized many art matters. The Action – 1 was a peculiar exhibition because it established the preliminary conditions of the foundation of the Green Horse Society and it was our first exhibition which brought the future of reform to Mongolian visual arts.

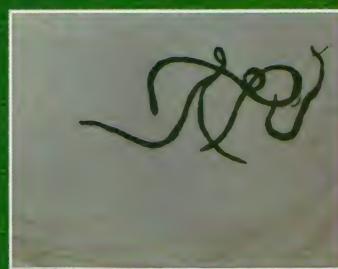
The years 1989 and 1990 were the period of new and active rotation for us. We accumulated experience in having our own methods and stable viewpoints, and were able to carry out resolute reforms in art. Work is wonderful. This word granted us an opportunity to understand our profession in its real meaning and also to be acquainted mutually in crucial necessity or in an accident by our destiny, and caused to have new atmosphere with a definition of I – our world in the rotation from closed ones to open ones, from limited ones to unlimited ones, which can nobody deny us. With this we made steps toward... and use of the world "we" more strongly and more confidentially instead of "I". We never thought that the establishment of the Green Horse Society would be later a door for the formation and development of Mongolian contemporary art.

B. Gansukh, Artist

Цэрэнгийн ЭНХБОЛД

1960	Улаанбаатар хотод төрсон
1972 – 1984	Репиний нэрэмжит Уран зүргийн Академийг Урлаг судлаач мэргэжилээр төгссөн
1985 – 1989	Дүрслэх урлагийн музейд Урлаг судлаач
1989 – 1990	Үндэсний Уран зүргийн галерейд Урлаг судлаач
1990 – 11 – 14	Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгийг үүстэн байгуулсан анхны гишүүдийн нэг Анхны тэргүүнээр ажиллаж байсан
Зохион байгуулсан болон оролцсон үзэсгэлэн	
1990	"ЯВЦ – 1" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн анхны үзэсгэлэнт зохион байгуулсан
1991	"ЯВЦ – 2" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэнг зохион байгуулсан
1993	"Монгол симболизм" анхны бие даасан үзэсгэлэн Лениний музей, Чандмань төв
1993	"Соёлын аян" Олон Улсын үзэсгэлэнд оролцсон
1995	"Монгол симболизм" бие даасан үзэсгэлэн Лениний музей, Чандмань төв
1998	"Сорог" үзэсгэлэн Үндэсний Уран зурийн галерей
1999	"Монгол симболизм" бие даасан үзэсгэлэн Сант – Аасар төв. Улаанбаатар.
1998	"Монголын Уран зураг" үзэсгэлэнг АНУ – ын Юта мужид зохион байгуулж таргасан
Симпозиум	
1995	Макао – д Олон улсын симпозиумд оролцон "Монголын Орчин үеийн урлаг" сэдвээр илтгэл тавьсан, Мойнолын зураачдын үзэсгэлэнг байгуулсан
1999	Сингапурт "АСЕАН" – ы орнуудын Урлагийн симпозиумд оролцсон.

Ц. Энхболд "Зохиомж" 1995. 150 x 130
Ts. Enkhbold "Composition" 1995. 150 x 130

Ц. Энхболд "Бөх" 1994. 130 x 160
Ts. Enkhbold "Wrestler" 1994. 130 x 160

ENKHBOLD Tseren

1960	Born in Ulaanbaatar
1972-1984	Completed Fine Art Academy named after Repin, former Soviet Union, as a curator
1985-1989	A curator, Mongolian Fine Art Museum
1989-1990	A curator, Mongolian Modern Art Gallery
14-11-1990	A founder of Green Horse Modern Art Society
Exhibitions participated	
1990	The Action – 1, the first exhibition of Green Horse Society
1991	The Process – 2, Green Horse Society
1993	Mongolian Symbolism solo exhibition at Chandman Center, Lenin Museum
1993	Cultural Caravan, International Exhibition
1995	Mongolian Symbolism, solo exhibition at Chandman Center, Lenin Museum
1998	Sorog exhibition, Art Gallery
1999	Mongolian Symbolism solo exhibition at Sant-Asar Center, Ulaanbaatar
1998	Mongolian Fine Art Exhibition in Utah, USA
Symposiums attended	
1995	International Symposium with a presentation "Mongolian Modern Art" and exhibition of Mongolian artists
1999	Symposium on ASEAN Art in Singapore

Цагаан морин жилийн төвөргөөн

Дорнын цаг тооллоор цагаан морин жил буюу 1990 оны зургаадугаар сард Монгол орон даяар хөл хөдөлгөөн ихтэй байлаа. Нийгэм дэх социализмын явцуу үзэл суртлыг өөрчлөх хийгээд иргэдийн чөлөөтэй сэтгэх, ажиллах бүтээх хүчийг боогдуулж байсан коммунист застийн газрыг отцуулах зорилго бүхий улс төрийн тэмцэл Сүхбаатарын талбайд өрнөж байлаа. Тэр үед төв талбайн зүүн талд орших Соёлын төв өргөөнд Монголын Үндэсний уран зургийн галерейн ажилтан /curator/ урлаг судлаач Цэрэнгийн Энхболдын санаачилгаар зураач Батбаярын Гансух, Самбуугийн Машбат, Өндөнжунайн Далх – Очир, Галсандоржийн Эрдэнэбилэг нарын уран бүтээлийн үзэсгэлэн нээгдсэн юм. Энд тавигдсан бүтээлүүдийн «хашгирах» өнгө, тодорхой зорилготой нэгэн тийш тэмүүлсэн хэлбэр, нууцлаг агуулга, сэдэв нь үзэсгэлэнг сонирхохоор ирсэн зураач урчууда, үзэгчдийг цочроож байв. Хуучин социалист орнуудын урлагт ч мөн гарч байсан, олон улсын хэллэгээр “underground art” буюу хаалттай урлаг ийнхүү Монголд мэндэллээ.

ЯВЦ – 1 үзэсгэлэн Монголын урлагт шинэ сэтгэхүй, шинэ оюуныг бүтээгч шинэ цаг үе ирснийг илтгэсэн үйл явдал байв. Тэр үеэс хэлээд олон уран бүтээлч нэгэн хэвийн баригдмал сэтгэхүй, арга барилаасаа аنجижирч чөлөөтэй бүтээж түүрвих болсон юм.

Монгол оронд модернист урлаг үүсэн хөгжиж эхэлсэн түүхэн энэ үйл явдлыг дүгнэж үзвэл:

1. Модерн урлагийн тухай илээр мэдээлж, уран бүтээлээ нийтэд дэлгэн үзүүлж, үзэл бодлоо тунхагласан нь Монголын дүрслэх урлагийн түүхэнд анхаарал татсан шинэ үзэгдэл болсон.
2. Энэ уран бүтээлчдийн үзэл бодлын тодорхой чиглэл бүхий арга барил, дүрслэлийн нээлтүүд нь соцреализм буюу бодит реализмын араас модерн урлаг Монголын урлагийн хөгжлийн түүхэнд зүй ёсоор тодрон гарч ирсний нотолгоо болсон бөгөөд абстракт, ленд – арт, контемпорэри гэх мэт сэтгэлгээний урлагийн бусад төрлийг араасаа дагуулсан билээ. Хорьдугаар зууны сүүлийн арван жилийн дотор шинэ залуу урлагийн чиглэлүүд хөгжин дэвжихэд «Ногоон морь» нийгэмлэгийн уран бүтээлчдийн анхны болоод дараагийн үзэсгэлэнгүүд хөрс суурь болж нөлөөлсөн.
3. Монголын дүрслэх урлагийн ертөнцөд энэ дөрвөн залуу уран бүтээлч шинэ урлагийн үүд хаалгыг дэлдэн нээсний дараагаар яруу найраг, хөгжим, театр зэрэг урлагийн бусад салбарт шинэ хөг аяз эгшиглэн гарч ирсэн юм.

«Ногоон морь» хэмээх нэр ирж яваа цагийн билгэдэл юм. Ирээдүй цагийн их бурхан Майдар ногоон морь хөлөглөн ирнэ... Бид өөрсдийнхөө урлагийг ирээдүйн их урлагийн эхлэл гэж үзэж байсан билээ.

Урлаг судлаач Цэрэнгийн ЭНХБОЛД

Roaring of White Horse Year

In the year of the White Horse in accordance with the lunar calendar or in 1990, various movements took off throughout Mongolia. In Sukhbaatar Square, the political struggle arose for the purpose of changing the restricted socialist of society and resigning the communist government, which limited citizens' freethinking and creativity. At the same time, at the initiative of a Mongolian National Art Gallery's curator Ts. Enkhbold, an exhibition of works of by artists B. Gansukh, S. Mashbat, Yo. Dalkh-Ochir and G. Erdenebileg was organized in the Central Cultural Palace located on the left side of the square. “Shouting” color, forms with definite purpose striving for one meaning, the hidden content and topics of these works surprised the audience, artists and artisans. In this way, the art internationally known as an underground movemnet, which had also appeared in other former socialist countries, was born in Mongolia.

The Action – 1 exhibition was an event with which a new time of new thinking and a new mentality was created in Mongolia. Since then, many artists were freed from their restricted thinking and approaches, and could freely create. The following conclusions will be drawn from the historical views of the birth and development of modernist art in Mongolia:

1. It was a new phenomenon appearing in Mongolian visual arts' history that modern art was informed implicitly, artists displayed their works on this art and declared their views
2. The definite tendencies and discoveries of portrayal adopted by the artists working in this field became evidence of the appearance of modern art following the period of socialist realism. It was accompanied by other conceptual art genres such as abstract, land-art and contemporary arts. The first and subsequent exhibitions by the Green Horse Society were fundamental for developing the young aspects of art in Mongolia over the last 10 years of the XX century.
3. After the door of modern art was opened by the four young artists in terms of visual arts, this phenomena appeared in other Mongolian art sectors such as poetry, music and theatre.

The name Green Horse is a sign of a coming time. The Maidar idol symbolizing the coming time is coming riding a white horse... We consider that our art works are the seeds of great art in the future.

ENKHBOLD Tselen, Curator

НОГООН МОРЬ АЙСҮЙ

/Утга зохиол, 1991.03.02, №10/1796/

В.И.Лениний музейн үзэсгэлэнгийн танхимд «Ногоон морь» нийгэмэгийн зураач Ё.Далх – Очир, Б.Гансух, С.Машбат, Г.Эрдэнэбилэг нарын уран бүтээлийн үзэсгэлэн нээгдээ. Үзэсгэлэнт нээж уг хэлсэн урлаг судлаач Ц.Энхболд:

– Монголын дүрслэх урлагт шин үйл явдал болж байна. Залуу зураачид маань чөлөөт сэтгэлгээний иярл болсон анхны зоригтой алхмаа хийлээ гэв.

Нийгэмлэгийг яагаад байгуулах болсон тухай зураач нөхдийн заримаас асуухад, Ё.Далх – Очир:

– Бид өөрсдийнхөө өртөнцийг бүрэн хэмжээгээр тодруулахын тулд хамтран нийгэмэг байгуулж, тунхаг гаргаад байна гэж ярилаа.

Тунхагт, алийн бие, сэтгэл, оюун ухаан нь тасралтгүй явц болой. Өвөг дээдээс маань агуу их орон зайд мэдэрүү байсан нь гагцхүү ер бусын оюун ухаан, сэтгэхүүн хүчин буюу. Бид өөрийн орон нутаг, ёс заншил, оюун сэтгэхүүн билэгдийн ухааныг эргэж мэдрэхэд хүрсэн. Бид өөрсдийн хүмүүжиж ирсэн бүхэл бүтэн системийг хүртэл үтгүйсгэж байна. Урлаг бол аливаа онол үзэлд захирагдахгүй чөлөөт сэтгэхүүн байх ёстой. Бидний урлагт баяр баясал, уйтгар гүниг, харамсал гомдол, тэр ч байтугай ер бусын итгэл байх болно. Бидний урлагийг зөвхөн «зураг, дүрслэл» гэдэг ухагдахуунаа тайлбарлавал дөхөмтэй байх болно. Гагцхүү хүсэл, тэмүүлэл, итгэл, сэтгэл, үтгүйсгэл биднийг бий болгосон. Урлаг нь хүн төрөлхтний хувьд нийтлэг зүйл байх ёстой. Урлагт дотоод өртөнцийн нээж, өөрөө өөрийгөө бий болгоход бидний зорилго оршино... гэж тодорхойлсон байна.

Хэдийгээр манай дүрслэх урлагт шинчлэл хийх цаг оройтож байгаа боловын зориг гаргаж эхнийээ алхмуудыг амжилттай хийж буй залуу нөхдийнхөө уран бүтээлийг үзээд «шүүмжлэх ч эртэнэ, магтах ч эртэнэ» хэмээсэн нэгэн нэхийн үтийг санах, зөвхөн өөртөө баяр баягслал болгож авснаа хэлэхэд эртдэхгүй болов уу. Юмсын дотоод нууцад нэвтэрсэн сэтгэхүүн чанар дөрвөн зураачийн хувьд өөр өөрийнхөөрөө илэрч, өөрсдийг бий болгохуй өөрдөг билэгдээр гаралаагаа эхэлж буй аж. Үзэсгэлэнд тавигдсан бүтээлүүд тоо хэмжээгээр хэдийн авсаархан боловч гүн сэтгэмжийн орон зайд агуулж байгаагаараа урьд өмнө гарч байсан манай зураачдын томоохон үзэсгэлэнгийн дайтай гэж болохуйц ажээ. Урьд өмнийн үзэсгэлэнгүүдээ урлагал хөрөгөл сайтай, хүрц тод өнгө будгийг гайхуулсан, байгуулж буй нийтмийнээс сэдүүдээхдээ чухалысан байдалтай, яарсан хүн бараг будгийг үзэж агуусгахааргүй байдаг сан. Гэвч хүнд хүрэх өгөөж бага, гүн сэтгэмжийн няягтэл сүл, гүйлгээд харчихад л болохоор байсныг нуух юун. Харин энэ дөрвөн залуу зураачийн бүтээлүүд бол хүний өмссөн хувцасны хээн дээр биш, өнгө зүс царайны сайхан дээр ч биш, хүмүүнийн сээрэл, мэдрэмж, бодол сэтгэмж хийгээд хувь занаян нууц дунааур бүдүүн аялаахас өөр аргагүй болж буй учраас нэг зураг дээр гэхэд багагүй хугацаагаар саатах хэрэг гарна. Ингэж манай дүрслэх урлагийн шинэ уран бүтээлүүд үзэгчдийнхээ анхаарлыг татаж, саатуулах увидыг олж чаджээ. Дүрслэх урлаг улс төрийн хавчилт, хяналтанд баригдаж байсан хүлээс ийнхүү алдуурч байгааг харахад унэхээр л өөрчлөгдэн шинэчлэгдхийн үүд хаалга чөлөөтэй нээгдэж байна гэж үзэж болохоор байна. Уран бүтээлч чөлөөт сэтгэлгээ гэдэг чухамдаа «Ногоон морь» нийгэмэгийн залуу уран бүтээлчийн бүтэээд л хардаж байна уу даа. «Чөлөөт» хаяг зүйсэн зарим уран бүтээлч чөлөөт хэр ийм зоригтой алхам хийгээгүй. Захиргаадалтын үеийн чөдөртэй сэтгэлгээнээс ангижирч, үнэхэр чөлөөтэй сэтгэж, уран бүтээлч эр зориг гаргаж чадаж байваас «чөлөөт» гэдэг ойлголтыг хэн ч үтгүйсгэхгүй билээ.

Эртний болон дундад зууны монгол зургийн урлагт монгол хүний цаглашгүй сэтгэлгээний баялаг өв үлдсэн. Энэ гайхамшиг өвийг бид уламжлах төдийгүй дэлхийн урлагийн түүхийн гинжин холбооны дунд нэгээхэн цагариг болон залгагдах учиртай бөгөөд үүний гадна хоцорч үлдэх шахсан, үзэл сурталжин улс төржиж хохирсон цаг үеэз эрхбийн гүнгилан санаадаа илүүдэхгүй буй заа.

Гэхдээ сэтгэлд гэгээ татаж, урь унаж байгааг ирэх цагаас бид мэдэрүү байна. Ирэх цаг ногоон морь хөлөглөн айсүй. Хүчирхэг нуруулаг, амарлингийг тайван, энэрэнгүй зоримог, урагш тэмүүлэх итгэхүүн бэл оршсон идэрмэгт ногоон морь дөрвөн залуу зураачийн билэгдлийн шинж ажээ. Манай урлагт эртний Монголын билэгдэлт ногоон морин айсүй

Яруу найрагч Д.Банзрагч

GREEN HORSE IS COMING

(The Literature Newspaper, №10/1796/March 2, 1991)

Works by artists Yo. Dalkh-Ochir, B. Gansukh, S. Mashbat, G. Erdenebileg, members of the Green Horse Society were recently exhibited in the hall of the V. I. Lenin Museum. Art researcher Ts. Enkhbold made the opening remarks at the exhibition.

“A new event is happening in the history of art in our country. The young artists have made their first resolute step expressing their freethinking,” he said.

When I asked why the Green Horse Association was established, Yo. Dalkh-Ochir, one of the artists, said, “In order to make clear our own world, we have established this association, and issued a declaration.” It said the following: A body, soul and mind are a process without interruption. Our ancestors were able to feel very large space. That relates to the unusual power of their minds and thoughts. We had to re-feel our nation, its customs and symbolism expressing its minds. Even we are denying the whole system, in which we grew up.

“Art is freethinking, which should not be governed by any theory or ideology. In our art works, happiness, sadness, sympathy and even magic beliefs must be expressed. Our works should be explained by the understandings of human beings and thinking instead of explaining with just an understanding of picture and image. We are united by our desires, aspirations and beliefs. Art must be a common language for human beings. Our priority objective is to discover our own world and declare it with our works.”

I remember one person was saying that it was too early to criticize or praise the works of those young artists who had made the first resolute and successful step in the development of the country's visual arts, for which revitalization was too late.

However, I enjoyed these works. So I am writing this. The artists have expressed their own world and individuality, how they penetrated its sense and secrets. This exhibition is peculiar with its spacious room of deeper thinking than any other previous exhibition by our renowned artists, however not many works were displayed. Nobody could describe the exhibition as either too big or too small.

Exhibitions in former times often showed well-crafted works filled with images in bright colors that reflected the society of that time. It was impossible for one who was in a hurry to finish looking at all these works in such exhibitions. It is could be said that these earlier works were not deeply impressive on the viewers and it was enough just to have a glance at these because they had not enough imagination.

On the contrary, the works by these four artists do not focus solely on the color and patterns of person's clothing or the beauty of someone's appearance. They made the viewers spend time in front of their paintings and have a journey through human excitement, sensitivity, thinking, ideals and secrets of the subject. In this way these contemporary art works have had a magical power to attract an audience.

With this exhibition, I think, the tie of political pressure and control which existed over art in former times has lost and a door of reform and change in art has opened. And creative freethinking is revealed only in the works of the artists of Green Horse Society. Some artists, who call themselves “independent artists” still have not taken such brave steps visually.

For artists, the concept of “free and independent” means to be free from shackled thinking in old autocratic ways and to enjoy real freethinking and create their works by making resolute decisions. Nobody can deny this.

The visual art created by the Mongolians of ancient times and the Middle Ages was rich in open expansive thinking. This is our inheritance. We have to continue this wonderful heritage of our ancestors as a valued tradition. We should keep in our mind the sadness of when we were too ideological and politicized making us lost from the chain of world art history.

But now we feel we have a bright future in our freethinking. The coming time is on a green horse, the symbol of ancient arts. A young green horse with strength, calm, compassion and resolute and confident steps towards a bright future.

D. Banzragch, Poet

Ногоон морь буюу урлаг сөнөлөө, урлаг мандтугай

/эссең хэсэглэл, "Гэгээн судар" 1992. No.2/

Анир чимээгүй нам гүм оршил байснаас элсний нуралт мэт үл мэдэг чимээтэй байх нь өөрсдийн цаг хугацаа руу ойрсоор явагийн иэрэл юм. Өнөөдөр би дөрвөн төрлийн дарс амталж үзнэ. Өнөөдөр би дөрвөн өөр өртөнцийг судлан явсаар маргааш, магадуй долоо хоногийн дараа өөрийнхөө өртөнцөд эргэж ирнэ. Өнөөдөр би дөрвөн зураачийн урлан дамжкийн явна. Зураачид ярих ч хэрэгцээ үтгүй боллоо.

«Ногоон морь»: 1. Гансүх, 2. Далх – Очир, 3. Машбат, 4. Эрдэнэбилиг. Үрэд өмнө зураачын тухай тодорхой өгүүсэн зүйл Монголд төдийлэн гарч байгаагүй, гарсан ч хоёрхон талтай байсны та бүхэн мэдээ. Нэгдүгээрт, соц.реализмыг номлосон үхмэл бүтээлүүдийг шинжлэх ухааны онолоор /коммунизмыг г.м/ шүүн тунгааж үнэлэх явдал. Хоёртуаарт, хөрөнгөтний буюу хэлбэрдэгт урлагийн аль нэгийг дууриашиг олон түмэнд сергээ нөлөө үзүүлжсэн шүүн тунгааж үнэлэх явдал. Ингээд л гүйцээ. Хэдэн үт хэлхэний өмнө «Ногоон морь» – ны тухай өндөгээ тэвэрэн бодлогиширь. Ногоон морь, Хөх морь, яагаад заавал Ногоон морь гэж. Оросын цагааг зураачдын тэргүүн нөйн Кандинский «Хөх морь» хэмээн өөрийн бүлэгтэй байсан гэдэг. Үүнээс санаа авав уу? Яагаад? Яагаад? Яагаад? Асуудлыг тал талаас нь авч үзье. «Ногоон морь» – ийнхон ямар шашин шүтдэг вэ? Бурхны шашин шүтдэг. Христийн шашин, экзистенциализмыг ч сонирхдог. Тэд өвөг дээдээс шүтсэн бурхны шашиныг хүмүүс. Тэд зөвхөн зураад зогсогчгүй, зурагтаа «хосон чанарын ухаан» будагийн философиийг тусгахыг хичээдэг. Одоо л нэг зах сэжүүр одох шиг боллоо. Майдар бурхан жилд нэгэн удаа ногоон морио унаад орчлонг эргэхэд сайн үйл дэлгэрдэг гэдэг. Зураачдын бүлгийн нэр эндээс л эхтэй. Тэд ямар хүмүүс вэ? Тэд Монголын дүрслэх урлагт ямар байр суурь эзэл вэ? Тэд дэхийн дүрслэх урлагийн аль түвшинд явна вэ? «Ногоон морь» бүлгээхийн бүтээл сонирхлыг минь асар их татаж байна. Туурвисан бүтээс нь чухам ямар хүн, ямар байр суурьтай, аль түвшинд яввааг хэлж болохоор байна. Естий нөгөө «Найзуудаа нэрлэ. Тэгвэл өөрийн чинь хэн болохыг хэлж өгье» гэдэг шиг. Далх – Очирын зуругуд. Урлагийн хэвлэлийг «Ногоон морь» анх бүрэлдэн бий болохад хамгийн гол судас нь болон цохицаж байлаа. Одоо бол түүний зуругуд өнгөний хошиод, сэргэлэгэний хөгжлийн, сэргэлэлийн лутшилт, «Ногоон морь» – ийн хүчирхэг амьсгал. Түүний зуругуудад бага залуутаасаа оролсон уран баримлын улбаа бүдэгхэн үзэгдэнэ. Бас хэндийг ч давтаагүй өөрийн гэсэн цо шинэ арга барил, гүн ухаан, хувь хүний мөн чанар харагддаг. Удаан ажилсан тусам тунгалаг гүнхэрэл, үй гашууны эхэр татасан мэгжилт, сайн сайхан сонин, үүр цайж нар мандахын өмнөх хэдэн мөч шиг нууцлаг тансаг даальын баяр, зүрхний цохилтыг түргэсгэх өнгө түүний зурагт шингэсэн нь мэдрэгдэг. Энэ зураач үндэсний хэмээн хүн төрөлхтний урлагийг бага хурзэнд барьж таралдагтүй. Хүний япон, англи, америк, хятад, испаний гэж ялгаж салгалгүйгээр «хүн» гэдээр нь л ойлж, сэргэл хөдөл, өвчин шаналат, зовлон гүниг, баяр баясгалан бүтдийг сэргэлээрээ бүтээгдийг нь түүний зуругуудаас олж харж болно. Түүний бодол санаа энэ тал дээр зуун хувь төвмөрчээ. Гансүхийн зуругуд. Асар их хөгжлийг дорнын тансаг аялгүүтэй, үзүүм бодлогошиг, хэзээ ч үл давтагдаа цо шинэ хэлэлгээд аүрслэлтэй, өнгө нь агуулгаа илэрхийлэх хүчирхэг чадлыг хуримтуулсан түүний бүтээлүүд Монголын шинэ үеийн урлагт хожмоо аянтын гялбаяа адил цайран үдэнэг гэдэгт би үл эргэлэнэ. Гансүхийн зуругуудад үндэсний уламжлалт хэллэг, сэргэлэгэний шинэ хэлбэртэй нэгдэжээ. Үүгээрээ Японы «цэвэр яруу найраг» – ийн номлогч «Сики» булагийнхээ байгалийн мэдрэмжийг оюун ухаантай нийлүүлж, японы үндэсний уламжлалыг шинэ урлагийн сэргэлэгээтэй нэгтгэн гайхамшигийг бүтээж чадсантай нэгэн замаар явж буйд баярланам.

Г.Эрдэнэбилигийн бүтээлүүд тэр чигээрээ амдэрлалын нь бичлэг гэж болно. Түүнд юу үүгүйлэгдэж, юу нь байх ёстой байрандаа байгааг мэдэж болохуур. Үйттар гүниг, баяр баясгалан холилдон, урт холын зам учрал, хүлээлт авчирна. Энэ эмзэг нарийн мэдрэмж хаана ч байхгүй нэгэн өртөнцийг бүтээн буй болгож, түүний гайхалттай талыг нээнэ. Эндээс дадл уянга, арилшиг хүслийн цаадах «эрхэмсэг оршихий» – г олж харж болно. Нийн нийгүй ойлгомжтой мэт аву нууцхан өгүүлэхэж, дадл хүсэл сэргэдэхдэх тэр өртөнц хүний орчлонг ховсдогу «хүслийн хурдан тэрэг» (түүний бүтээлийн нэр) мөн аж. С.Машбат. Гэнэтийн мэт улаан ягаан өнгөний хүчтэй түрэлт үзэгчдийн сэргэхүүг цочоон орж ирнэ. Энэ бол залуутаасаа оролсон чинь хинхэнэ солилцоо юм. Хүнд заласан байгалийн энэ билгийн үйлчлэл гэж ч болно. Тэр бүр хэрэглэхээс зайлсхийдэг өнгө, хэлбэр (нүүцэн фигур) – ийн зоримог шийдэл түүнийг нийгмийн үхширмэл үзэл бодлын хүлээнээс чөлөөлсөн чөлөөлөлт юм. Хүчтэй лутшилт, эрч хүч, тийр гэх арагчийг «амт шимт» мэдрэгэсэн хүмүүний энэ «цэнгэл» юутай ч зүйрлэмжүүг гайхамшигт эгшиг бий болгож, түүний үзэл бодолд гарсан оюуны энээлт – уран бүтээлийн хувьсгал бүхийн өөрчлөх хүчийг агуулсан мэт санагдана.

Яруу найрагч Б.Галсансүх

Green Horse or Art is to be Extinguished Long Live to Art

(Part of an essay, "Geegen Sudar" 1992 No.2)

It is better to have slight noise of slow movement of sand instead of quiet. A sign that something is coming to its time...

Today I will taste four kinds of wines. Today I will study four different worlds, and doing so, possibly, tomorrow or after a week, I will reach my own world. Today I am traveling through four different worlds.

There is no need to speak for an artist. Green Horse: 1. Gansukh 2. Dalkh-Ochir 3. Mashbat 4. Erdenebileg Before, there were few significant articles clearly talking about socialist-era artists in Mongolia. The articles were two sided. First, they criticized and assessed the extremely tight creations, which taught the doctrine of socialist realism with scientific theory (Communist theory). Second, the articles criticized and assessed capitalist art which they considered valued form and appearance, not content or sense. That was all.

Now I would like to think a little about Green Horse. Green Horse, Blue Horse ... Why intentionally call the society after the Green Horse? Mr. Cardinsky, leader of Russian immigrant artists, founded a group named Blue Horse. Was the idea taken from this? Why? Let's consider the matter from different angles. What religion do the artists of Green Horse believe? They believe in Buddhism. Besides, they are interested in Christianity and existentialism. They are not just painters, they try to express the spirit, the Buddhist philosophy, in their works. Now I am getting to the very heart of the matter. Green Horse... It is said that good deeds flourished while the God Mairad rode his Green Horse and traveled throughout the world. That is the source from which the group's name originated.

What position do they take in Mongolian visual art? What level of world art do they hold? For me, the works of the artists of Green Horse attract my interest greatly. For me, I can tell exactly who created these works, what position they hold, and what level they possess, like the proverb "Please name me your friends. I will tell you who you are."

Paintings by Dalkh-Ochir: They beat as the main "pulse" in the formation of Green Horse in a womb of art. Now his works, a harmony of colors, development of thinking and the beat of thoughts, are the powerful breath of Green Horse. We can observe in his paintings a slight trace of sculpture in which he engaged in from a young age. Completely new and unique approaches and methods of work, philosophy and nature of an individual can be seen in his works. A steady look at Dalkh-Ochir's works reveals that a slight sadness and deep suffering, good vision, hidden joys like the moment just before sunrise and colors which make the heart beat faster are evident in his works. The artist does not limit art in a small national frame. It is seen that he does not differentiate human beings as Japanese or English, American or Chinese or Spanish in his works. It is seen that the human being's joy and emotion, sadness and suffering, and happiness can be created with "thoughts". His mind is completely focused on it.

Paintings by B. Gansukh: They are very melodious in the oriental style, but have brand new and unique expressions and imagination backed by deep thoughts. His color has a powerful ability to express the works' content. I am certain that with these peculiarities, Gansukh's works will endure as a lightening strike in Mongolian modern art development. The traditionalism in his paintings is combined with new forms of thinking. I am very delighted that this new aspect of his works puts him on the same pathway as Siki, a Japanese group of poets, who thought pure poetry was able to create a wonder by combining natural sensitivity with intellect and Japanese traditions with new art thinking.

Works by G. Erdenebileg. It can be said that his works are the records of his life. They are imprints of what he lacks, what he has, his happiness and sadness, the meetings and expectations in his journey of life.

This vulnerable sensitivity creates a world with wonderful portrayals of life's parts and ability to amaze. From his works we can see the openness of the world and the "whimsical existence" beyond the hidden melodies and dreams of an individual.

This world, from which we can feel his ideas and hidden dreams is both clear and hidden at the same time. It is the "Fast Cart of Dreams" (title of a work by him) which produces a magical power attracting the human world.

Works by S. Mashbat. A powerful push of red and pink colors appeared suddenly in the audiences' mind. This is a real exchange of energy. It can also be considered as the effect of man's natural instincts.

His decision to use the colors and forms (such as a neck figure) that were mostly refused, was a sign of freedom from the old ideology of society. This powerful pulse, energy and this human "bliss" feeling the unidentifiable "taste" creates a wonderful moment with which nothing can be compared. It seems that this intellectual discovery shows that the art revolution contains the power to change all.

B.Galsansukh, Poet

«Ногоон морь» контемпорэри урлагийн залуус

«Ногоон морь» нэрийг анх сонсоод аз хийморийг билэгдсэн юм байна хэмээн бодтол Майдар бурхан ногоон морио хөлөглөн ирэх цагийг билэгдэн нээрэсэн гэдэг тайлбар сонсож билээ.

Тийм ээ, 1989 онд манайд арчиллын хөдөлгөөн өрнөж, «Ногоон морь» нийгэмлэг байгуулагсан тэр үед монгол хүн бүр ирээдүйгээ шинээр төсөөлөн мөрөөдөж, сайн сайхныг билгэдэн зөгнөх байсан.

Улс төрийн амьдралд хувьсгалт өөрчлөлтүүд гарахад урлагт ч мөн авангард хөдөлгөөн хүчтэй өрнөдгүйг өрнөдийн жишиэнээс харж болно. Францад хөрөнгөтгийн хувьсгал ялах үед Европын урлагт классицизм хэмээх шинэ урсгал бий болсон бол Октябрьийн хувьсгалын үеэр Оросын урлагийн төрөл бүрт авангард «тэсрэлт» болж, шинэ үзэл бодол, хувь загвар, арга барилтай уран бүтээлчид ар арасаас төрсөн түүхтэй. Харин манайд Э.Далх – Очир, Г.Эрдэнэбилиг, С.Машбат, Б.Гансүх, Ц.Энхболд нарын залуус нэгээж нийгэмлэг байгуулсан нь Монголын дүрслэх урлагийн түүхэнд нэн шинэ хуудас нээсэн билээ. «Ногоон морь» нийгэмлэг байгуулагсан шалтгаан юу байв? Тэр үед тэдний бүтээл бусдаас ялгаатай, нэг л өөр байсан. Энэхүү «өөр» – ийт а Монголын урлагт улам хүчтэй болгож, магадгүй өөрсдүйгээ тайлан мэдэж, олон түмэнд нээхийн төлөө хүчээ нэгтгэсэн болой. Нийгэмлэг байгуулагсаныа хойших арав гаруй жилийг эргэн харваа тэд олон уран бүтээл түүрвж, олон ч узэсгээн гаргаж түмний хүртээл болгожээ. Тэд анхаасаа барууны урлагийг илүүтэй сонирхж, дэлхийн орчин үеийн урлагт түгээмэл үзэгдэх болсон ч Монголын дүрслэх урлагт төдийлэн харагддаггүй байсан илэрхийллийн арга барилуудыг сонгосон. Тэд контемпорэри гэдгийг нэр томъёоноса авахуулаад илэрхийллийн арга хэрэгсэл, утга чигрэ, өврөмөц шийдлийн хэлбэрүүдэй нь хамт Монголд оруулж ирсон нь үнэн. Тийм болохороо энэ нийгэмлэг байгуулагсаныа Монголын дүрслэх улраг хөгжлийн шинэ үе шатаанд шилжсэн хэмээн үзэх нь зүй. Учир нь манай дүрслэх улраг хөгжлийнхөө жамаар контемпорэри урлагтай золгож байгаа нь энэ билээ. Үүссэн цагасаа л «Ногоон морь» – ийнхон урлагийн сонгодог арга барилыг угтгыгээ, дүрслэлийн хууль зарчмуудыг баримтлаасаа татталзан, нэн ялангуяа бодит дүрслэйн «зөв» дүрслэлийг эрс эсэргүүсэн байна. Тэдний ажлууд сонин этгээд байдаараа аяхаарал татаж, урлагийн талаар олныг бодогдуудаг. Өнгө, дурс нь тухайн сэдвийн уур амьстальгыг мэдрүүлэх үүрэг гүйцэтгэдэг тул ямар ч байж болно гэсэн ойлголтой мэт сэгтэгээл төрүүлнэ. Тийм ээ, орчин үеийн урлагт сэдэв, дурс, хэрэлэгдэхүүн хязгааргүй чөлөөтэй болсон нь уран бүтээлчдээс улам нарийн мэдрэмж, боловсролын өндөр түвшинг шаардаж байна. Нийгэмлэгийг үндэслэгч дөрөвнө зураач дотоод, гадаадын мэргэжлийн сургуульд боловсрол эзэмшийн бөгөөд тэдний бүтээлийн чадал чансаа аргагүй л анхаарал татахуйц байдаг.

Э.Далх – Очир дүрсийг чөлөөтэй эвдэж, өнтийн тоглолтоор баяжуулдаг агаад өрөнхийдөө хөдөлгөөн багатай, нам гүм байдлыг илтгэдгийг «Бүсгүй», «Ирэх цаг», «Нутаг» зэрэг зурагас харж болно. Тэрбээр ленд – арт, инсталляц эзрг контемпорэри урлагийн төрлөөр ажилладаг бөгөөд «Ногоон морь» сургуулийг 1992 онд байгуулахад тулгийн чулуут тавицсан олон арван залуусыг контемпорэри урлагт хөл тавихад нөлөөлсөн уран бүтээлч. Алдарт Йозеф Бойсъя шүтдэг агаад Монголд түүний нэрэмжийт клуб хүргэл нээж байсан нь сонин. Шөнийн харанхуйд цайран харагдах хоёр нүд, харанхуйд гэрийн тусгайд шовийн үзэгдэх нэгэн дурс. Энэ бол Э.Далх – Очир урлагийн бүтээл хайж явдаг. Түүний нүдэнд өртсөн тэр азтай төмөр «Олдвор» нэртэй контемпорэри урлагийн бүтээл болон мөнхрөх бөгөөд үүнд «энэ бол бидний амьдралын ул мөр, амьдралын бүтээгдэхүүн» гэсэн санаа агуулагдаж буй. Э.Далх – Очирин олон арван инсталляц ажлын нэг «Амьдрал» хэмээх зохиомж нь Японы Токио хотноо нээгдсэн Зүүн хойд Азийн орчин үеийн урлаг нэртэй олон улсын үзэсгэлэнд тавигдсан. Монгол хүний ухаанаас төрж, монгол ахуйг илтгэсэн тэр бүтээл гадаадын үзэгчдийн сонирхлыг төрүүлсэн нь эргэлзээгүй.

Г.Эрдэнэбилиг уран зураг, уран баримал, инсталляц, перформанс арт зэрэг олон төрлөөр ажилладаг нэгэн. Түүний бүтээл дурс, орон

Contemporary Art Youth of Green Horse

When I heard the name of Green Horse, I first thought it symbolized good luck. However, later I heard it was named after the green horse of the god Mайдар symbolizing the coming time. In 1989, the democratic movement began in the country. And when the Green Horse society was founded, every Mongolian dreamed of a new future and wished for the best. It can be seen from the development of western art and culture that avant-garde movements often appear when revolutionary changes appear in political life. After the French revolution the new trend of 'classicism' appeared in European art, during and after the October Revolution in Russia, an avant-garde 'explosion' appeared in every kind of art, and with this artists with new views, new forms and methodology were born one after one.

In Mongolia, with the unification of some young people, Ch. Dalkh-Ochir, G. Erdenebileg, S. Mashbat, B. Gansukh and Ts. Enkhbold and the establishment of the new art society by them, a new page was opened in the history of Mongolian visual art. The Green Horse Society's works were different from others of that time. Perhaps, they were united to open this world to the public and gain recognition and reform the Mongolian art world.

In the 10 years since the society's foundation, the young artists have created many thousands of works and presented many exhibitions. From the very beginning, the artists of the Green Horse have been more interested in western art and choose the methodology of expressionism, which was common in the world's modern art but very rare in Mongolia.

The Green Horse introduced the term contemporary expressionism to Mongolia. Therefore, it is right to consider that the establishment of Green Horse was a developmental step for Mongolian visual arts.

From the very beginning, the artists of the Green Horse rejected classical art, refused to follow the drawing principles, and were resolutely opposed the 'right' picture of a real object. Their works attract because each is exotic and unique, and makes us think about art.

Color portrays the atmosphere of the subject. In modern art, the subject and the materials of a painting have become unlimitedly free. This requires that the artists have a clear sensitivity and a high level of thought and understanding. The four artists, founders of the society, studied in domestic and foreign professional colleges and universities.

Dalkh-Ochir freely breaks figures and enriches them by playing with colors. Movement is rare and quietness is predominant in his work. You can see these from his works entitled "Woman", "Coming Time" and "Homeland."

Dalkh-Ochir is one of the artists who laid down the foundations of contemporary art, such as land art and installation, in Mongolian and who influenced many young artists to pursue contemporary arts by founding the Green Horse College of Fine Arts. He is also a fan of German artist, Joseph Beuys, and he founded and operated a club named after Joseph Beuys in Mongolia.

Two eyes seen white in the night, a figure seen standing in the light projection... These are of little movement and express quietness. They are the image of Dalkh-Ochir's works. These can be seen from his works entitled Woman, Mother Land, Home Land and Borto Chono. A look at these shows that he does not break figures, but they are the figures born from life and the unconscious parts of life.

The artist's search is a thing that continues day and night. Dalkh-Ochir searches for "an art work" from a wasted iron to a stone and natural raw materials. This lucky iron caught his eye and became a contemporary 'found' artwork that contains idea that, "It is a life imprint and is our life's production." It is one of tens installations created by Dalkh-Ochir displayed in an international exhibition of Contemporary Art of Northeast Asian Countries in Tokyo, Japan. It is sure that the installation entitled Life, which expresses Mongolian lifestyle and created by Mongolian intellect, attracted the attention of foreign audiences.

G. Erdenebileg works in many kinds of mediums such as sculpture, installation and performance art. His works are research of figures and space. Installation for him is composition in space. "Human and Space" is the central topic of his philosophy, conception and views. In fact, space is an eternal topic for a Mongolian. A look at the works, installations, by G.

зайн судалгаа мэт санагддаг. Тиймээс ч сүүлийн үед орон зай дахь зохиомж буюу инстолляцын төрлөөр дагнан ажиллах болжээ. «Хүн ба орон зай» сэдэвийт өөрийн гүн ухаан, концепци, үзэл бодлын төв болгож, үүнийхээ шийдвэртэй хайгуульг олон арван бүтээлэрээ үзүүлсэн байдал. Үнэхээр ч монгол хүний хувьд орон зай менхийн сэдвийн биээ. Г.Эрдэнэбилаягийн инстолляц ажлуудыг үзэхэд хавттай дээр өнгө будгаар илэрхийлдэг дүрслэлийг бодит материал болгож, турван хэмжээст орон зайн дотор амигуулсан мэт сэлтэгдэл төрдөг юм. Бодит материалаар буй болгосон цайвар бараан, хүнд хөнгөн өнгө тон, өзрэл сүүдрийн ялгарлын тогтолт түүний ажлуудад уран зургийн адил ажиглагддаг. Өөрөөр хэлбэл, өнгө, дүрс, зохиомжийг уран зургаар, зураасаар бус материал, эд зүйлсээр орон зайд бүтээж, тэдгээрийг дахин мэдрэх, хүртэх, ойлгох шинэ боломж нээж байна гэсэн ёт.

С.Машбат, Б.Гансүх нар уран зургийн төрлөөр голлон ажиллаж байна. С.Машбатын «Нисдэг сэлтэй» турвал зураг түүний уран бүтээлийг мэдрэх, ойлгох ўд гэлээ. Том, замбаараагүй мэт харгадах бичилгэтийг дүрсүүд маш ерөнхийг байдлаар зурагдсан хэдий ч тайван бус амьсгалыг мэдрүүлэх агаад, ерөнхийг нь шаналгаа, таачаал, тэмүүлэл хэмээн нэрэж болх юм. Харин эдгээрээс төрдөг юу даа? яагаад? хаашаа? гэсэн асуултуудыг үзүүг бүр өөрийн мэдрэмжээр тайлж, зураачийн бүтээлийг хүргэхэд л урлагийн зорилго оршвай. С.Машбат улаан онгийг зонхилон хэрэглэдэг нь дүрсийн илэрхийлийг улам хүчтэй болгох аж.

Б.Гансүхийн уран бүтээд Монголын үндэсний дүрслэх урлагийн элементүүд нээлэд ажиглагддаг. Тэrbэрэх тухайн сэдэвийн тухай өөрийн бодол, төсөөлэл, ойлголтоо өвөрмөц дүрслэээр буулгатадаг байна. Үндэл, «Хүлээлт», «Бүсгүйчүүд» – ийг нэрэж болно. Сэдвээ толиуулахдаа хамгийн энгийн төвч шийдвийг хайдаг зураачийн онцлог «Бүжиг» сэдвээр хийсэн хэд хэдэн бүтээлээс нь харгадана. Илэрхийлийн арга барилын хувьд гурван язнын шийдвэрээс ажиглагддаг. Хүн, гэр, нохой зэрэг бодит дүрсийг ерөнхийг байдлаар гаргасан «Гэр бүл», «Бүсгүй», «Өглөө», «Тамхичид», «Хүү минь», «Хавар», монгол үндэсний хээ уталзыг зохиомжиндоо оруулсан «Нүүдэл», «Бүжиг», «Эх орон», «Ертөнц», «Хүр», хийвэр сэлтэглээнийн аргаар бүтээсэн «Тэр өдөр», «Сартай шөнө», «Дүрсамж», «Шөнө» гэх мэт.

Ийнхүү «Ногоон морь» – ийг үндэслэгчид өөр өөрийн дүрслэлийн онцлогтой бөгөөд сонгогд үргэлжлэх ухамсартайгаар татгалзсан бол үүнийг нь тэдний шавь болох шинэ залуу үеийнхэн уран бүтээл түүрвих цорын ганц урна болгон хүлээж авсан байна. Эл шийгэлэгт нэгдэж буй уран бүтээлдийн гол болзул нь «өвөрмөц этгээд» байх ба академийг арга барилыг огт хэрэглэхгүй гэсэн зарчмыг баримтадаг нь тэдний бүтээлээс илт харгадаг. Энэ нь зарим тохиолдод туйшрал болон явцуурч, урлагийн «шин», «хуучин» хэмээн ялгахад хүргэдэг бөгөөд бүтээлийн чанарт ахиц дэвшил гарахад ч сөргөөр нөхөнжлж болох юм. Ер нь урлагт шинэ, хуучин гэдэгт ойлголт байх ёсгүй юм. Зөвхөн бүтээл нь хүний оюун ухаанаас төрж, жинхэнэ урлаг болж чадаж байгаа эсэх нь я нэн анхааруулжтай бөгөөд түүрвисан арга барил нь сонгодог, модерни ямар ч байж болно. Аль ч цаг үеийн хүний сэлтэлийг хөдөлгөж, нүдийг баясгасан олон мянган бүтээл он оныг улиран улам үнэ цэнэтгий болж уламжлалдан ирсэн нь үүний тэрчилэн. «Ногоон морь» нийтгэлтгийн авьяаслаг, ажилсаг залуу үеийнхийн дотор Б.Сайханбаяр, Б.Чинбат, Тулга, Гэрэл нарын бүтээл ихэхэн эхэрээр татдаг. Контемпорэри урлагийн шинэ төрлүүдээр хийгдсэн Б.Сайханбаярын «Эрхэм гутал», «Бүсгүй чи минь», «Хаан хатан» зорг бүтээл уран бүтээлийн төрөлх авьяас мэдрэмжийг харуулна. Б.Чинбат «Тайвшрал», «Тэмцэл» гэх мэт зургуудадаа илгээгийн тонуудын харьян, зохицоор орон зайт илэрхийлж, сэдэвийг нээн толиуулах эрэл хайгуул хийж буй нь сонирхолтой.

Хэдийнээр контемпорэри урлагт илэрхийлийн арга нь гарын дээрхи материалыг ашиглалсан, амар хялбар мэт хэрэглэгдэх боловч утта санаа, агуулгаа зөв бодож, маш нарийн мэдрэмжтэйгээр гаргаг шаардлагатай байдал. Үндэл боловсрол заавал хэрэгтэй. Тийм учраас «Ногоон морь» – ийн залуу үеийнхэн дахин суралцаж боловсрох, «юм үзж, нуд тайлах хэрэгтэй» гэсэн бодл тэдний үзэгээлэнгүй үзэх болгоонд төрдгүйг нуух хэрэгтүй биз ээ. Контемпорэри урлагийн арга барилыг эзэмшиж явва «Ногоон морь» нийтгэлтгийн уран бүтээлийд шинэ содон бүтээлээрээ бидний мэдлийг мэлаанаа гэдэгт итгэлтэй байхын ялдамд монгол сэлтэхүйгээ төрсөн бүтээл дэлхийн сонорт сонстох болтугай хэмээн ерөөмөөр байна.

Урлаг судлаач Ц.Уранчимэг (2001 он XI сар)

Erdenebileg impresses us with his ability to make “alive” the portrayal expressed with colors and concrete materials in a three dimensional space. Tones of hard and light colors and differentiation of light and shadow created by concrete materials are observed in his works. In other words, colors, figures and composition are created with things in a space, not with fine art and lines, and it grants an opportunity to feel, attain and understand them again.

S. Mashbat and B. Gansukh are working mostly in fine art. It seems that a triple work entitled “Flying Thoughts” by S. Mashbat is a door to feeling and understanding his works. The figures in his drawings are big and chaotic. However, they are peaceful while showing suffering, passion and desire. Mashbat uses mostly red, making the expression more powerful.

In the works by B. Gansukh, mostly elements of Mongolian national visual arts are observed. He pictures his views, imagination and understanding of the subject through a very particular portrayal. “Expectation” and “Women” represent this. He has the peculiarity of searching for the simplest and briefest decision in presenting his subject. This is seen from his many works created under the theme “Dance”. There are three kinds of decisions in his expression: Human, ger and dog are portrayed generally in his works entitled “Family”, “Woman”, “The Morning” “Smokers”, “My Son” and “Spring”; In the composition of the works entitled “Nomadism”, “Dance”, “Homeland”, “The Universe” and “Precipitation”, there are common Mongolian national patterns and ornaments; His works such as “That Day”, “Moony Night” “Remembrance” and “Night” were portrayed in the way of abstract thinking.

A look at all of these artists, shows that the artists of the Green Horse Society have their own peculiarity of portrayal and they have refused the mores of classical arts. A new generation, their students, accepted this as an only appeal for creativity. It is clear that the main condition of the artists united in the society is to be “weird and exotic” and to follow a principle of not using completely the academic methods.

In some cases, this is extreme and restrictive and has a negative impact on the quality of the work. In general, there should not exist the understanding of new and old in art. It is very important to note that the art quality is in whether a work is created by the intellect of a man and is able to become art. But the methodology can be various, classical or modern. It is proven that many thousands of works, which have made the people of every time excited, have become more and more valuable from year to year.

Works by B. Saikhanbayar, B. Chinbat, Tulga and Gerel draw big attention among other talented and hard working young artists from the society. For example, “Dear Boots”, “Dear Lady” and “Queen” created by B. Saikhanbayar in new kinds of contemporary methods, show the artist’s natural talent and sensitivity. It is interesting that artist B. Chinbat searches for differentiation and harmony of tones in a color to express space and subject. They are clear from his works entitled “Repose” and “The Fight”. Very simple materials are used as the means of expression in contemporary art, but they need thought, originality and sensitivity. This needs education. In the end, I would like to express that I hope the artists of the Green Horse society, who have learned the methods of contemporary art, will make the audience satisfied with their new works and wish that works created with Mongolian thinking be heart to the world.

Ts. Uranchimeg, Curator(November, 2001)

Сургуулийн тухай

1992 он. Энэ үед уран бүтээл дээрээ төвлөрөн эрч хүчтэй ажиллаж байлаа. «Ногоон морь» нийгэмлэг хэмээх нэр ард олонд сонин этгээд сэтгэхүй гэдэг утгаараа нэрд гарч байсан үе юм. Бид урлагийн энхүү онолын дагуу /модернизм/ сургалт явуулж, орчин үеийн урлагийт сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор 1992 оны хавар дөчин оюутан шалгаруулан авч сургууль байгуулаад Модерн Арт «Ногоон морь» нийгэмлэгийн дэргэдэх «Ногоон морь» дүрслэх урлагийн дунд сургууль гэж нэрлэн Үйл ажиллагаагаа эхлэв. Шалгалтанд орсон оюутнуудад чөлөөт сэтгэхүй, фантаз, хувь хүний өөрийн ертөнцтэй байх гол шаардлагыг тавьж байлаа. Ингэхдээ аливааг адил төстэй зурж дүрслэх чадварыг бус, харин сэтгэхүйг чухалчлан харгалзаж шалгаруулсан. Бид цэвэр цагаан цаасан дээр мөр гаргахыг эрмэлзсэн юм. Зураач С.Машбат сургуулийн захирлаар, Г.Эрдэнэбилиг баримал, Ё.Далх – Очир уран зургийн мэргэжлийн ангийг удирдан хуучин Холбооны сургалтын төвд урлангийн системээр хичээлээ явуулж эхэллээ. Гэвч эхний улирлын шалгалтаар сургалтын арга барилын ялаанаас болоод хоёр салж тараахад хүрэв. Нэг нь, зурж сураад дараа нь сэтгэх, харин нөгөө нь, сэтгэхүй чөлөөтэй байхад зурах урлахад аяндаа хөтөлгөнө гэсэн зарчмын ялаатай хоёр үзэл бодол ийм байдалд хүрсэн юм. Ингээд Г.Эрдэнэбилиг, Ё.Далх – Очир нар арван долоон оюутны хамт Зайсангийн аманд 32 – дугаар сургуулийн гурван өрөөг түрээслэн байрлав. Энэ нь байгаль дэлхийгүйзэй ойр харьцахад маш таатай байрлал байлаа. Баримлын урланд ес, уран зургийн урланда наиман оюутан Г.Эрдэнэбилиг, Ё.Далх – Очир нарын удирдлагаар, нэгэн хүсэл зорилго, хамт олонч дулаан ур амьсгалыг үүсгэн, урлагийн амт шимийг мэдрэхийн тулд хичээн хөдөлмөрлэсөн. Бодит ертөнцөөс сэтгэхүйн ертөнц рүү шилжих шилжилтийг оюун ухаандаа хийхийг эрмэлзэгт манай сургуулийн онцлог байлаа. Хүмүүсийн сэтгэхүй зөвхөн бодит зүйлийг хүлээж авдаг тэр цагт энэ нь маш хэцүү учир манай оюутан бүр орчин үеийн урлагийн мөн чанарыг эцэг эх, наиз нөхөд, эргэн тойрныхондоо алхам тутамдаа тайлбарлан таниулж байсан. Тиймээс оюутнуудад үзэл бодлоо тайлбарлах, хамгаалахын тулд бүх хүч авьяасаа гаргах шаардлага өөрийн эрхгүй тавигдаж байв. Бид ч энэ боломжийг нээх үүднээс жилд хоёр удаа оюутнуудын уран бүтээлээр тайлан үзэсгэлэн гаргаж, олон түмэн, уран бүтээлчийн баяр баясгалан, дургүйцэл зэвүүцлийг төрүүдэг байлаа. Нийгэмлэгээс жил тутам гаргадаг «Явц – 5» үзэсгэлэнгээс эхлэн оюутнууд оролцох болсон. Сургуулийн хавар, намрын хээрийн дадлагын талаар энд дурдахгүй өнгөрч боломгүй санагдаж байна. Энэ дадлага зөвхөн морин заяатай хүмүүс л түүлж чадах адал явдааар дүүрэн аялал болдог байсан билээ.

Эдүгээ тус сургуулийг дүүргэсэн залуус уран бүтээлээ түүрвисаар, уран бүтээлч байхын жаргал зовлон, баяр баясгаланг амсаж явна.

Барималч Г.Эрдэнэбилиг

About Green Horse College

1992. At that time, artists of Green Horse Society energetically worked on their creations. It was the time when the name of the Green Horse Society had become famous for their unique and unusual thinking. In 1992, the Green Horse Modern Art College was established with 40 selected students for the purpose of teaching and encouraging modern art practice, and developing and promoting this art at the Green Horse Society. The main requirements for the selection of the students were freethinking, imagination and an inner world. Artist S. Mashbat had become the college's director, and Mr. G. Erdenebileg directed classes preparing sculptures and Yo. Dalkh-Ochir directed classes preparing artists for studio work in the New Art Association's Training Center.

But according to the examinations from the first semester, we had divided into two groups for the reason that we had different methods and approaches to training. One is first to learn how to draw and then to think, second is that if students' thinking is free, they will be led into voluntarily drawing and creating. These two different views made us divide into two separate groups. G. Erdenebileg and Yo. Dalkh-Ochir with 17 students had to move to another place by renting three rooms in the Secondary School No 32 in Zaisan, Ulaanbaatar. This location was a very favorable place to be close to nature and surrounded by beautiful landscapes. Under the leadership of Erdenebileg and Dalkh-Ochir, nine students had to be trained in the sculptures' studio and eight students in the artists' studio to feel a real sense of art by having united objectives and the warm atmosphere of one collective.

The peculiarity of our college was to strive to make a transition from the concrete world into the abstract world in our mentality. This was very difficult in time when peoples' thoughts only admitted concrete. Every student of our college introduced the nature of modern art to their relatives, friends and acquaintances. Voluntarily, there was a prior necessity for every student to explain and defend their views to others. To grant this opportunity for our students, we organized exhibitions of their works twice a year. Besides bringing happiness to the public and artists, these exhibitions also brought hardship and criticism. Also, the students had started to become involved in the Action exhibitions organized annually by the Society since its sixth exhibition. It also should be mentioned here about field practice organized for students every spring and autumn by the college. This was a journey full of adventures for those who could ride a horse well.

Today, many young artists have graduated from the college have been creating their works and feeling the happiness and the suffering of being an artist.

G. Erdenebileg, Sculpture

...Сэтгэхүйн ертөнц рүү хийсэн алхам

«Ногоон морь» нь ямар нэг онол, тодорхой хэв маяг биш тухайн уран бүтээлчийн хувь ертөнц, илэрхийлэлтэй шууд холбоотой агаад тэд зөвхөн ёс зүйгээрээ холбогдсон нь тодорхой. Бие даасан үзэл бодлоороо бусдаас ялгардаг уран бүтээлчид хэнээс ч үл хамаарах, үл захирагдах байдалд, чөлөөт сэтгэхүй, онгод, бухимдал гэх мэт тохиолдлын хүчин зүйлсээр хоорондоо холбогджээ.

Тэдний уран бүтээлээс дараах тодорхойлолтууд гарч байна:

- Өнгө хэлбэрийн зөв дүрслэлийг илэрхийлэлдээ хэрэглэдэггүй
- Хэлбэр нь ихэвчлэн экспресс шинж чанар агуулсан
- Хэлбэр өнгийн психологияг метафизик маягаар хэрэглэсэн
- Билгэдэл, сэтгэгдэл агуулсан илэрхийллүүд нь зураачид ирж буй дохио мэт
- Гэрэл зураг шиг буулгах биш зөвхөн өөрийн мэдрэмжээр үндсэн илэрхийллийг үзүүлэх, үүндээ мөн чанар, өнгө дүрсийн тухай орчин үеийн сэтгэлгээг тусгах эрмэлзлэл
- XI зууны үеийн түвшд лам нарын номлолоос үндэслэсэн бодит зүйлс нь зөвхөн дотоод мөн чанарт шингэсэн байдал гэсэн зарчим
- Бидний мэддэг боловсрол, туршилт, соёлын мэддэгээс үл хамааран цаанаасаа мэдрэмжээс төрөн гарч байдал юунд ч үл захирагдах хүч байдал гэсэн зарчим
- Илэрхийллийг «толгойгоороо» бус зөвхөн хэлбэр дүрсээр адилхан болгох нь дүрсийн дүрслэл. Энэ нь тухайн зүйлийн мөн чанар биш ердөө л гадаад шинж чанар
- Бодит ертөнцөөс сэтгэхүйн ертөнц рүү тэмүүлэх тэмүүлэл
- Натурын дарангуйлаас антижрах эрмэлзэл
- Урлаг бол гармони /зохицол/. Гармони нь сэтгэхүйн болоод урлахуйн хүч чадлыг илэрхийлэх гол хэрэглүүр юм.

Эдгээр тодорхойлолт хий хоосноос амилан гарч ирээгүй, тэдний туурвисан бүтээл, туулсан замналаас урган гарч буй агаад орчин үеийн дүрслэх урлагт зайлшгүй шаардлагатай үндсэн шинж чанаруудыг агуулж буйгаараа Монголын дүрслэх урлагт шинэ, амин чухал уур амьсгал юм.

Барималч Г.Эрдэнэбилэг

A Step into the Thinking

Green Horse is not a theory, a definite style or form. However, its artists have direct relations with their individual views and expressions. It is also clear that they connected with their principles. They are the artists who differentiated their independent views from others. They are connected with occasional factors such as freethinking, inspiration and despair in a condition of not being governed by somebody else and dependent on somebody or something else.

The following principles define their works:

- Don't use right harmony of color and forms in their expression.
- Forms are mostly in a character of expression.
- Psychology of forms and color should be used in metaphysical way.
- Artist's symbolism and expressions that contains its impression is like a signal of a coming time.
- Desire not to copy anything like a photo but to express the nature of a an entity with its own sensitivity and to use the modern characteristics of expressing the nature and color in doing so.
- To follow the principle of Tibetan lamas of the XI century, that the reality of any entity is absorbed only in its internal nature.
- To follow a principle that says that there is a power that is born from sensitivity, which is not governed by anything and which is not dependent on our knowledge, education, experiments or culture.
- Expression of the form of the object is seen, but not the rational portrayal of the object. This is not its nature. It is merely the object's appearance.
- Desire to strive for a view apart from realism.
- A desire to be free from the pressure of nature.
- Art is a harmony. Harmony is main mean of expression of ability of thinking and creation.

All these definitions are not formed from anything. They are formed by the artists' works and experience. They brought a new and vital atmosphere to Mongolian visual art because they contain the basic characteristics that are the basis of modern visual arts.

G. Erdenebileg, Sculpture

Батбаярын ГАНСҮХ

1957 онд Увс аймагт төрсөн
1971-1975. Дүрслэх урлагийн дунд сургууль, Уран зургийн анги
1984-1988. УБИС-ийн уран зургийн анги
1990. 11.14 Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгийг үүсгэн
байгуулсан анхны гишүүдийн нэг

Оролцсон үзэсгэлэнгүүд

1990. "Явц 1"-Ногоон морь" нийгэмлэгийн анхны үзэсгэлэн
Үндэсний Уран зургийн галерей
1991. "Явц 2" - "Ногоон морь" нийгэмлэг Лениний музей
Чандмань төв.
1991. "Орчин үе залуучууд" - "Ногоон морь", Тэнгэр "нийгэмлэгүүдийн хамтарсан үзэсгэлэн, Үзэсгэлэн чималгийн танхим.
1992. "Явц 3"-Ногоон морь нийгэмлэг Дизайны төв
1993. "Явц 4"-Ногоон морь нийгэмлэг Үндэсний Уран зургийн галерей
1993. "Балжиннам, Дашнямтай ёдөр" -Монголын шинэ урлагийн холбооны анхны үзэсгэлэн Үндэсний Уран зургийн галерей
1994. "Явц 5 ба бид"- "Ногоон морь" нийгэмлэг Дүрслэх Урлагийн музей
1995. "Явц 6"- "Ногоон морь" нийгэмлэг Дүрслэх Урлагийн музей
1996. "Явц 7 Ногоон морь нийгэмлэг" Дүрслэх Урлагийн музей
1997. "Явц 8 Ногоон морь нийгэмлэг" Дүрслэх Урлагийн музей
1998. "Сэргэ"- Монголын шинэ урлагийн холбоо УЗГ
1998. "Явц 9"-Ногоон морь нийгэмлэг Дүрслэх Урлагийн музей
1999. "Явц 10"-Ногоон морь нийгэмлэг Дүрслэх Урлагийн музей
2000. "Ногоон морь" Урлаг сийл мэдээллийн төв

Гадаадад гаргасан үзэсгэлэнгүүд

1991. "Модерн арт Ногоон морь групп" (ХБНГУ-ын Мюнхен хот)
1992. "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Герман. Ингелштат Конкерет Урлагийн музей
1993. Монголын Модерн Урлаг "Ногоон морь" (ХБНГУ ын Браке хот).
1993. Монголын Модерн Урлаг "Ногоон морь" Бельгийн Береген хот.
1994. Монголын Модерн Урлаг "Ногоон морь" Люксембургийн Айш хот
1996. "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Голланд. Амстердам. Боллон галерей
2000. "Монголын онгө" (АНУ, Нью-Йорк, Сан-Франциско)

Симпозиум

1994. Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман, Голланд, Франц, АНУ Элсэн тасархай, Эрдэнэ-Зүү, Дүрслэх Урлагийн музей
1995. Олон Улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман, Бельги. Дүрслэх урлагын музейд

Бүсад

ХБНГУ-ын "Lmbilde" сэргүүлийн 1991 оны 4р сарын АНУ-ын "Art News" сэргүүлийн 1999 оны 3р сарын дугааруудад Японы "Төнри биеннале", Монголын шинэ урлагийн холбоо "Сэргэ", АНУ-ын "Монголын онгө" каталогуудад орсон

Хэлбэр Дүрслэлийг яаж ч өөрчилж болно.
Энэ бол гол зүйл биш юм.

Харин түүнийг бий болгож буй давтагдашгүй өөрийн гэсэн шинж "мөн чанар" л оршин тогтнодог.

GANSUKH Batbayar

1956 Born in Uvs province
1971-1975 Completed College of Fine Arts
1984-1988 Completed the National Pedagogical University as an artist
11-14-1990 A founder of the Green Horse Society

Exhibitions participated

1990 The Action-1 Exhibition at Art Gallery
1991 The Action-2 Exhibition at Chandmani Center, Lenin Museum
1991 Contemporary Youth joint exhibition by Green Horse and Tenger Societies
1992 The Action-3 Exhibition at Desogn Center
1993 The Action-4 Exhibition at Art Gallery
1993 The Day with Baljinnyam and Dashnyam, the first exhibition of the Mongolian Association of New Art
1994 The Action-5 and We Exhibition at the Fine Art Museum
1995 The Action-6 Exhibition at the Fine Art Museum
1996 The Action-7 Exhibition at the Fine Art Museum
1997 The Action-8 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 Soreg Exhibition by Mongolian Association of New Art
1998 The Action-9 Exhibition at the Fine Art Museum
1999 The Action-10 Exhibition at the Fine Art Museum
2000 Exhibition by Green Horse at the Art and Cultural Information Center

Exhibitions abroad

1991 Exhibition by Green Horse in Munich, Germany
1992 Exhibition by Green Horse Conkeret Art Museum in Ingolstadt, Germany
1993 Exhibition by Green Horse in Brake, Germany
1993 Exhibition by Green Horse in Beringen, Belgium
1994 Exhibition by Green Horse in Esch, Luxembourg
1996 Exhibition by Green Horse at Bolton Gallery, Ansterdam, Holland
2000 Mongolian Color in New-York and San-Francisco, USA

Symposiums attended

1994 International Modern Art Symposium on land art (Mongolia, Germany, France and USA) in Mongolia
1995 International Modern Art Symposium on land art (Mongolia, Germany and Belgium) at Mongolian Fine Art Museum

Others: His works are published in 1991 April editions of Lmbilde Magazine, Germany and Art News Magazine, USA; 1999 March editions of Temi Biennale Magazine, Japan and included in Soreg catalogue by the Mongolian Association of New Art and Mongolian Color Catalogue published in USA.

Б. Гансүх "Дарьганга" 1990 он 195 x 73,5 зотон, тос
B.Gansukh "Dariganga" 1990 195 x 73,5 oil on canvas

Б.Гансүх "Нүүдэл" 1990 он. 120 x 90 зотон, тос
B.Gansukh "Nomads Move" 1990. 120 x 90 oil on canvas

Б. Гансүх "Үдэш" 1990 он 164 x 65 зотон, тос
B.Gansukh "In the Evening" 1990.164 x 65 oil on canvas

Б. Гансүх "Хавар" 1990 он 195 x 75 зотон,тос
B.Gansukh "Spring" 1990.195 x 75 oil on canvas

Б.Гансүх "Хүү минь" 1989 он 100 x 80 зотон, тос
B.Gansukh "Oh, My Son" 1989. 100 x 80 oil on canvas

Б.Гансух "Талд" 1991 он 180 x120 зотон,тос
B. Gansukh "In the Steppe" 1991.180 x120 oil on canvas

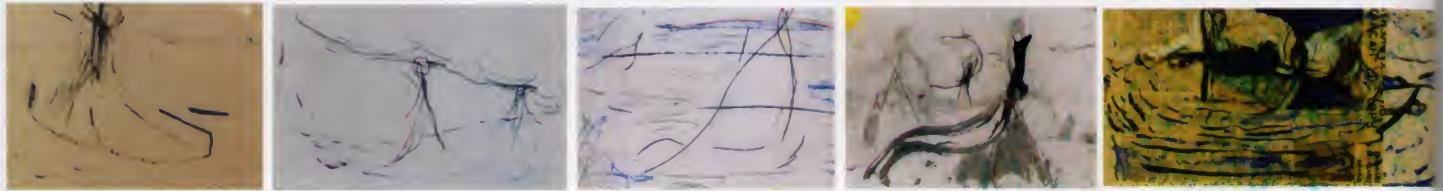
Б.Гансух "Сэтгэхүйн зүн" 1990 он 200 x 75 зотон,тос
B. Gansukh "The summer of the thinking" 1990.200 x75 oil on canvas

Б.Гансух "Цагийн урсгал" 1991 он 198 x 98 зотон,тос
B. Gansukh "Time Stream" 1991. 198 x 98 oil on canvas

Б.Гансух "Үдэш" 1990 он 180 x 75 зотон,тос
B. Gansukh "Evening" 1990. 180 x 75 oil on canvas

Б.Гансух "Шөнийн чимээ" 2000 он тушь
B. Gansukh "Night's Sounds" 2000, ink

Б Гансүх "Ертэнц" 1990 он 160 x 55 зотон,тос
B. Gansukh "The Universe" 1990. 160 x 55 oil on canvas

Б Гансүх "Хур" 1992 он 160 x 120 зотон,тос
B. Gansukh "Precipitation" 1992. 160 x 120 oil on canvas

Б.Гансух "Бүсгүй" 1991 80 x 55 зотон тос
B. Gansukh "Woman" 1991. 80 x 55 oil on canvas

Б.Гансух "Цагааны хөдлөл" 1992. 50 x 35 гуашь
B. Gansukh "Movement of the White" 1992. 50 x 35 gouache

Б.Гансух "Сартай шөнө" 1991. 200 x 160 зотон,тос
B. Gansukh "Moony Night" 1991. 200 x 160 oil on canvas

Б.Гансүх "Бүжиг" 1998 он 190 x 170 зотон,тос
B. Gansukh "Dance" 1998. 190 x 170 oil on canvas

Б.Гансух "Улаан хурд" 1999 он 197,5 x 97,5 зотон,тос
B. Gansukh "Red Speed" 1999. 197.5 x 97.5 oil on canvas

Б. Гансух 2000 он "Хурд" цаас, гуашь
B. Gansukh "Speed" 2000. gouache on paper

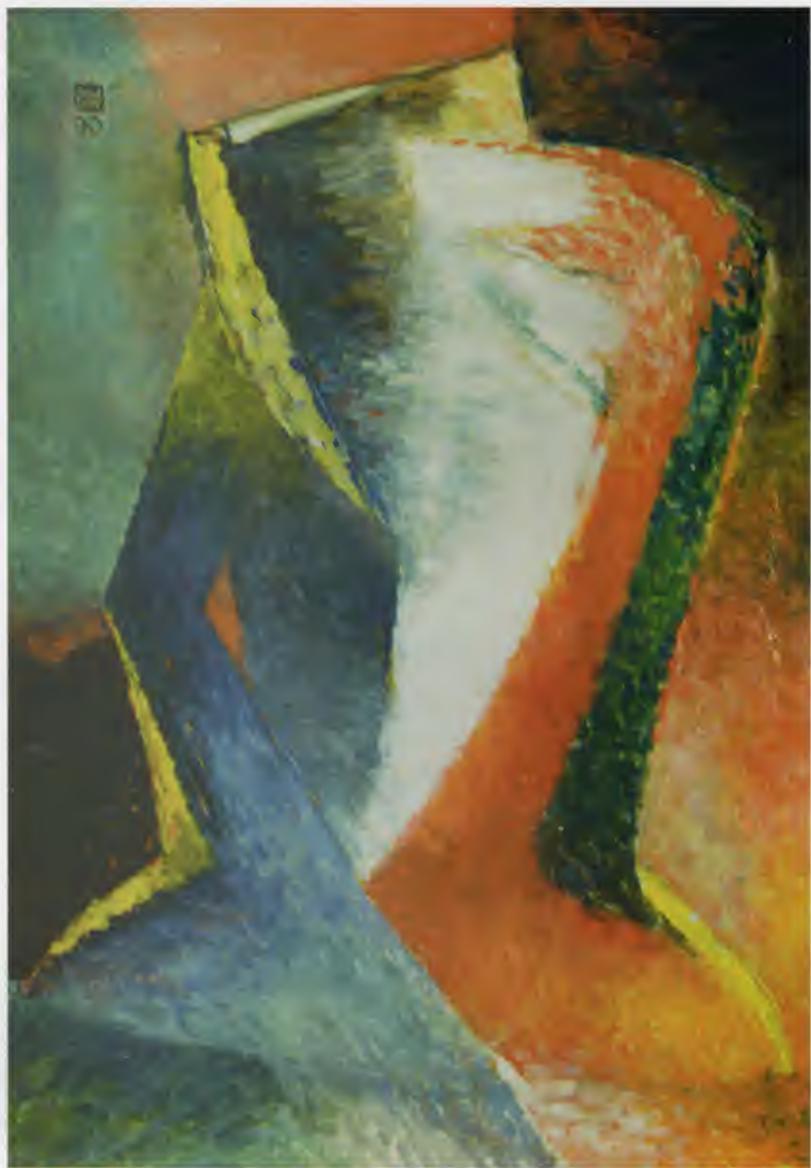
Дурслэл гэдэг бол миний бодлоор сэтгэлийн дурслэл юм.
Дурслын дурсийн дурслэл бол хамгийн утгагүй зүйл...

Галсандоржийн ЭРДЭНЭБИЛЭГ

1957 онд Улаанбаатар хотод төрсөн.
1972-1976 Дурслэх урлагийн дунд сургууль төгссөн
1979-1987 Чех улсад Прагийн урлаг үйлдвэрлэлийн дээд сургууль
[учралж]
1990.11.14 Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгийг үүсгэн
байгуулсан анхны гишүүдийн нэг
1991 "Ногоон морь" дурслэх урлагийн сургууль байгуулсан. (захирлаар
засахад)
1994 Төхөнийн их сургууль, Дизайны тэнхимд башаар одоо хүртэл
засахад байна.
Олонд тохиолдсан узсгалзангууд
1990 "Яц 1"-Ногоон морь" нийгэмлэгийн анхны узсгалзан
Чөлөөний Уран зургийн галерей
1991 "Яц 2"- "Ногоон морь" нийгэмлэг Лениний музей Чандмань
1992
1993 "Орчин үе залуучууд" -"Ногоон морь" " Тэнгэр " -
[засахад] хамтарсан узсгалзан, Узсгалзэн чимэглэлийн
1992 "Яц 3"-Ногоон морь нийгэмлэг Дизайны төв
1993 "Яц 4"-Ногоон морь нийгэмлэг Үндэсний Уран зургийн галерей
1993 "Багийнам Дашнамтай өдөр" -Монголын шинэ урлагийн
[засахад] анхны узсгалзан Үндэсний Уран зургийн галерей
1994 "Яц 5 Ба Бид" "Ногоон морь" нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн
[засахад]
1995 "Яц 6"- "Ногоон морь" нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн музей
1995 "Яц 7 Ногоон морь нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн музей
1995 "Яц 8 Ногоон морь нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн музей
1995 "Сар" Монголын шинэ урлагийн холбоо УЗГ
1995 "Яц 9"-Ногоон морь нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн музей
1995 "Яц 10"-Ногоон морь нийгэмлэг Дурслэх Урлагийн музей
1995 Ногоон морь "Урлаг соёл мэдээллийн төвд"
Почтамтадан узсгалзан
1995 "Модерн Арт Ногоон морь групп" (ХБНГУ -ын Мюнхен хот)
1995 "Ногоон морь" нийгэмлэгийн узсгалзан Герман. Ингелштадт
Почтамтадан Модерн Урлаг "Ногоон морь" Бельгийн Береген хот
Почтамтадан Модерн Урлаг "Ногоон морь" Люксембургийн Айш
1995 "Хүн-Байтай" Олон улсын узсгалзан Бренденбург, Герман
1995 "Ногоон морь" нийгэмлэгийн узсгалзан Голланд. Амстердам.
Почтамтадан
1995 "Ноён Гард" Зүүн Хойд Азийн орчин үеийн урлагийн узсгалзан
Сингапур
1995 "Модерн Арт" Олон Улсын симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Герман,
Швейц. АНУ, уран зургийн галерей

ERDENEBILEG Galsandorj

1957 Born in Ulaanbaatar
1972-1976 College of Fine Arts
1979-1987 Completed Institute of Industrial Art, Prague, former Czechoslovakia
11-14-1990 A founder of the Green Horse Society
1993 Founded the Green Horse College of Fine Arts and worked as its principal
Since
1994 Teacher at the School of Industrial Design, National University of Science
and Technology participated
Exhibitions participated
1990 The Action -1 Exhibition at Mongolian Modern Art Gallery
1991 The Action -2 Exhibition at Chandmari Center, Lenin Museum
1991 Contemporary Youth Exhibition of Green Horse and Tenger Societies at
Exhibition Hall
1992 The Action -3 Exhibition at Design Center
1993 The Action -4 Exhibition at the Mongolian Modern Art Gallery
1993 The Day with Dashnyam and Bajjinjam, the first exhibition by the
Mongolian Association of New Arts
1994 The Action -5 and We Exhibition at the Fine Art Museum
1995 The Action -6 Exhibition at the Fine Art Museum
1996 The Action -7 Exhibition at the Fine Art Museum
1997 The Action -8 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 Sorog Exhibition organized by the Mongolian Association of New Art
at the Mongolian Modern Art Gallery
1998 The Action -9 Exhibition at the Fine Art Museum
1999 The Action -10 Exhibition at the Fine Art Gallery
2000 Exhibition by Green Horse Society at the Art and Cultural Information
Center
Exhibitions abroad
1991 Exhibition by Green Horse Society in Munich, Germany
1992 Exhibition by Green Horse Society at Conceret Art Museum, Ingelstade,
Germany
1993 Exhibition by Green Horse Society in Brake, Germany
1993 Exhibition by Green Horse Society in Beringen, Belgium
1994 Exhibition by Green Horse Society in Esch, Luxembourg
1995 Human Being and Nature International Exhibition in Brandenbourg,
Germany
1996 Exhibition by Green Horse Society at Bolton Gallery in Amsterdam,
Holland
1998 Neo Lagoon, Contemporary Art Exhibition of artists from Northeast Asian
Countries, Japan
Symposium attended
1994 Modern Art Symposium on Land Art (Germany, Mongolia, Belgium, and
USA) at the Mongolian Art Gallery

Г.Эрдэнэбилэг "Учрал" 1990 он зотон,тос 150 x 100
G. Erdenebileg "The Meeting" 1990. 150 x 100 oil on canvas

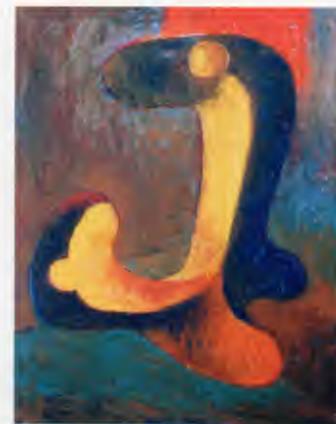
Г. Эрдэнэбилэг 1990 он "Учрал" 70 x 50 зотон,тос
G. Erdenebileg "The Meeting"1990. 70 x 50 oil on canvas

Г.Эрдэнэбилэг "Хөрөг" 1988 он 40x30
G. Erdenebileg "Portrait" 1988. 40x30

Г. Эрдэнэбилэг " Учрал" 1990 он 80 x 80 зотон,тос
G. Erdenebileg " The Meeting"1990. 80 x 80 oil on canvas

Г. Эрдэнэбилэг 1989 он "Зохиомж" 120 x 100 зотон,тос
G. Erdenebileg "Composition" 1989. 120 x 100 oil on canvas

Г. Эрдэнэбилэг "Бухимдал" 1989 он 80 x 50 гуашь
G. Erdenebileg "Imitation" 1989. 80 x 50 gouache

Г. Эрдэнэбилэг "... ??" 1987 он 40x20
G. Erdenebileg "... ??" 1987. 40x20

Г. Эрдэнэбилэг "Бухимдал" 1987 он
G. Erdenebileg "Imitation" 1987

Г. Эрдэнэбилэг "Нутаг" 1990 он шавар
G. Erdenebileg "Birth Place" 1990. ceramics

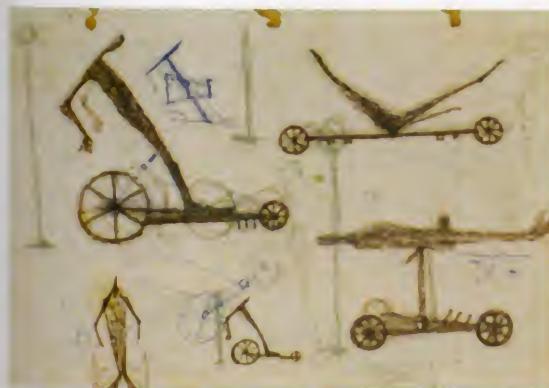
Г. Эрдэнэбилэг "Морь бид 2" эскизүүд 1995
G. Erdenebileg "I and My Horse" 1995 sketches

Г. Эрдэнэбилэг "Эрчүүд" 1998 он шавар
G. Erdenebileg "Men" 1998. ceramics

Г. Эрдэнэбилэг "1988 оны бухимдал" эскиз
G. Erdenebileg "Imitation of 1988" sketches

Г. Эрдэнэбилэг "Хүслийн хурдан тэрэгнүүд" 1995 он 200 x 120 тэмэр утас
G. Erdenebileg "Speedy Vehicles of Dream" 1995. 200 x 120 iron cable

Г. Эрдэнэбилэг "Ego"
G. Erdenebileg "Ego"

Г. Эрдэнэбилэг "Хүслийн хурдан тэрэг" эскиз
G. Erdenebileg "Speedy Vehicles of Dream" sketches

Г. Эрдэнэбилэг “Хүн ба орон зай” цогц төслийн хүрээнд хийгдсэн ажилууд
G. Erdenebileg Works created in the framework of the “Human and Space” Project

Г. Эрдэнэбилэг “Бид ба орон зай” 1998
G. Erdenebileg “We are and Space” 1998

Миний хүсэл бол надаас гаднах цаад хүсэл байдал.
Надад ямар нэгэн юм мэдрэгдэж байдал бөгөөд түүнийг яг тийм юм гэж хэлж чаддагтуйд л гол учир нь байдал.
Цаг орон зайд ямар нэг юмыг бий болгоод өөрөө түүнийг үгүйсэдээ.
Би өөрийн цаад хүнтэйгээ хэдий чинээ сайн ярьж чадна төдий чинээ сайн урлаг хийдэг.
Миний цаад хүний шаардлага маш өндөр байдал болохоор түүнд болон надад жинхэнээсээ таалагдах таашаагдах нь хэцүү байдал.

Ёндөнжуунайн ДАЛХ-ОЧИР

1958 Төв аймгийн Баянжаргал суманд төрсөн.
1979 ДУСС Барималын анги төгссөн
1988 УБИС-ийн Уран зургийн анги төгссөн
1990.11.14 Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгийг үүсгэн байгуулсан анхны гишүүдийн нэг
1992-2000 "Ногоон морь" сургуулийн захирал
1996. Модерн Арт төв Иосиф Бойсны клуб байгуулсан
1998 "4 сар" Контемпорари Арт төв байгуулсан
Үзэсгэлэн
1990 "Явц I" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн анхны үзэсгэлэн
1991 "Явц II" "Ногоон морь" нийгэмлэг Чандмань төв, Уран зургийн галерей
1991 "Орчин үе запуучууд" "Ногоон морь" Тэнгэр "нийгэмлэгийн хамтарсан үзэсгэлэн" Үзэсгэлэн чимэглэл
1992 "Явц III" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Дизайны төв
1993 "Явц IV" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн УҮЗ Галерей
1993 "Балжинийн, Дашинымтай өдөр" Монголын Шинэ Урлагийн Холбооны анхны үзэсгэлэн
1994 "Явц Ү ба бид" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн "Ногоон морь" сургуулийн хамтарсан үзэсгэлэн ДУМузей
1995 "Явц VI" "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Дүрслэх урлагийн музей
Гадаадад гарсан үзэсгэлэн
1991 "Модерн арт Ногоон морь трупп" (ХБНГУ -ын Мөнхэн хот Гёте 53 галерей)
1992. "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Герман. Ингелштадт Конкерт Урлагийн музей
1993.Уран бүтээлийн үзэсгэлэн (ХБНГУ -ын Браке хот)
1993.Уран бүтээлийн үзэсгэлэн Бельгийн Береген хот
1994.Уран бүтээлийн үзэсгэлэн Люксембургийн Айш хот
1996. "Ногоон морь" нийгэмлэгийн үзэсгэлэн Голланд. Амстердам. Боллон галерей
1998. "Ноо Лагон" контемпорари Арт үзэсгэлэн Япон, Нагата хот. Төв галерей
Симпозиум
1992 "Културь Караван" Олон улсын аян хамтарсан үзэсгэлэн. Чандмань төв. Улаанбаатар хот.
1994 Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман, Франц, АНУ-Эгэсэн тасархай, Эрдэнэ - Зуу, Дүрслэх Урлагийн музей
1995. Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман, Бельги. Дүрслэх урлагийн музейд
1996 Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман, Голланд/Боллон групп/ Швейцарь, Дүрслэх Урлагийн музей, Хустайн нуруу
1997 Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман. Модерн Арт төв
1998 Олон улсын "Модерн Арт" симпозиум "Лэнд Арт" чиглэлээр Монгол, Герман. Хөдөө орон нутагт, Дүрслэх Урлагийн музей

DALKH-OCHIR Yondonjunai

1958 Born in Bayanjargal Soum, Tov Province
1979 Graduated from College of Fine Arts as a sculptor
1988 Graduated from the Fine Art faculty of the National Pedagogical University
11-14-1990 A founder of the Green Horse Society of modern art
1992-2000 Principal of Green Horse College
1996 Founded Modern Art Center and Joseph Beuys Club
1998 Founded April Contemporary Art Center
Exhibitions participated
1990 The Action- 1, the first exhibition of Green Horse Society
1991 The Action-2 Exhibition at the Art Gallery
1991 Contemporary Youth joint exhibition by Green Horse and Tenger Societies
1992 The Action-3 Exhibition at the Design Center
1993 The Action-4 Exhibition at the Art Gallery
1993 The Day with Dashnyam and Baljimyam, the first exhibition by the Mongolian Association of New Arts
1994 The Action-5 and We Exhibition joint exhibition by the Green Horse society and college at the Fine Art Museum
1995 The Action-6 Exhibition at the Fine Art Museum
Exhibitions abroad
1991 Exhibition by the Green Horse Society at the Gute -53 Gallery in Munich, Germany
1992 Exhibition by the Green Horse Society at the Conkerel Art Museum in Ingolstadt, Germany
1993 Green Horse Society Exhibition in Brake, Germany
1993 Green Horse Society Exhibition in Beringen, Belgium
1994 Green Horse Society Exhibition in Esch, Luxemburg
1996 Green Horse Society Exhibition at the Bolton Gallery in Amsterdam, Holland
1998 Neo Lagoon Contemporary Art Exhibition at the Central Gallery in Nagata, Japan
Symposiums attended
1992 Cultural Caravan International Exhibition at the Chaidmani Center, Ulaanbaatar
1994 Modern Art International Symposium on land art in Erdene Zuu, Elsen Tasarkhai, and at the Fine Art Museum, Mongolia (Mongolia, Germany, Holland, France and USA)
1995 Modern Art International Symposium on land art and Nomad Art Exhibition at the Fine Art Museum, Ulaanbaatar (Mongolia, Germany and Belgium)
1996 Modern Art International Symposium on land art at the Fine Art Museum and in the Khustai Mountains (Mongolia, Holland and Switzerland)
1997 Modern Art International Symposium on land art (Mongolia and Germany) at Modern Art Center
1998 Modern Art International Symposium on land art in countryside and at the Fine Art Museum, Mongolia (Mongolia and Germany)

Ё. Далх - Очир
Yo. Dalkh- Ochir

“Ирэх цаг” 1990 он 180 x 120 тос, зотон
“Coming Time” 1990. 180 x 120 oil on canvas

Ё Далх - Очир
Yo. Dalkh- Ochir

“ Эх нутаг ” 1994 он 160 x 110 200 x 110 тос, зотон
“Mother Land” 1994 160 x 110. 200 x 110 Oil on canvas

Ё. Далх - Очир "Эх нутаг" 1991 он 200 x 120 зотон тос
Yo. Dalkh- Ochir "Mother Land" 1991. 200 x 120 oil on canvas

Ё. Далх - Очир "Эх" 1991. 60 x 40 он баримал
Yo. Dalkh- Ochir "Mother" 1991. 60 x 40 sculpture

Ё. Далх - Очир "Аян" 1999 он зотон тос
Yo. Dalkh- Ochir "Journey" 1999. oil on canvas"

Ё Далх - Очир “Эх газар I.II” 2000 он 70 x 60, 70 x 150 зотон тос
Yo. Dalkh- Ochir “Continent I.II” 2000. 70 x 60, 70 x 150 oil on canvas

Ё Далх - Очир “Ганцаардал” 2000 он 60 x 40 зотон,тос
Yo. Dalkh- Ochir “Loneliness” 2000. 60 x 40 oil on canvas

Ё Далх - Очир "Амьдрал" 1998 он. инсталляц
Yo. Dalkh- Ochir "Life" 1998. mixed media installation

Самбууний МАШБАТ

1956 Улаанбаатар хотод төрсөн
 1972-1976 Дурслэх Урлагийн дунд сургууль
 1976-1980 Хэвлэл чимэглэлийн үйлдвэр
 1980-1987 Софи хотын урлагийн академи
 1987-1990 Улаанбаатар хотын Урчуудын салбар
 1990.11-14 Модерн Арт "Ногоон морь"
 нийтмэлгийн байгуулсан анхны гишүүдийн нэг
 1990-1992 Модерн Арт "Ногоон морь" сургууль
 1992-1993 "Соёл" ДУСД багш
 1994 Монгол Улсын Төрийн шагнант
 Ардын зураач У.Ядамсүрэнгийн нэрэмжит "Анима"
 сургуулийг байгуулсан.

ҮЗЭСГЭЛЭН

1987 Айхны бие даасан үзэсгэлэн Залууууудын соёлын төв
 "Хавар" "Намар" МУЭ-ийн үзэсгэлэн
 1987-1990 "Залуу уран бүтээлчийн үзэсгэлэн"
 1990,1991 "Явч" I, II "Ногоон морь"-ийн цуврал
 үзэсгэлэн ДУМ, Үндэсний Уран зургийн галерей
 1992 "Соёлын цуваа" Олон улсын Урлагийн
 симпозиум
 1993 Гэр бүлийн үзэсгэлэн Монголын Урчудын
 эвлэлийн үзэсгэлэнтэй танхим
 1993 "Оюун санааны элч" Софи хот
 Болгар-Монголын зураачдын хамтарсан үзэсгэлэн
 1991 Мөрхэнд "Ногоон морь" нийтмэлгийн
 хамтарсан үзэсгэлэн
 1994 Joint Exhibition "Retro-spectare"
 Улаанбаатар YY3 галерей
 1996 Joint Exhibition "Retro-spectare 2"
 Улаанбаатар YY3 галерей
 1998 Joint Exhibition "Retro-spectare 3" with wife
 Zibellina (Bulgan)
 2001 "Graphic Triennalle" үзэсгэлэн Япон.Канагава
 "Монголын Орчин үеийн урлал"-үзэсгэлэн
 Бельги, Антверпен хот

Би мэт ногоон унага мэт, морь мэт "Бухимдал" мэт, нэг сэргээн нэг санаа нэг бие, нэг өртөнцийн бухимдал мэт, ирэх цагт илүү бухимдалийн билэгдэл болох мэт" Ногоон морь - ны ирэх замд саадыг тойрохгүй мэт, дайрах мэт. Жолоогүй морь-мэт сэгтэл өөрөө чөлөөтэй мэт.

Энэ мэт, тэр мэт бүхийн адгуулах мэт, туйлшрах мэт, угий мэт, зүүд мэт, бодит мэт. Болсон мэт, өнгөрсөн эмт, үргэлжилж буй мэт энэ мэт эрээн олон зурагнуд мэт уран бүтээлчүүд мэт. Харахад бухимдах мэт, таашаал авах мэт, бусдын дунд "Цагаан ээрээ" мэт амилсан бурхан мэт. Бас айдас хүргэсэн амилсан чөлөөр мэт, (zombie) мэт. Намгаас сугарч аврагдах Америкийн цэрэг мэт, (Soldier of Fortune) мэт. Эсвэл "Эр бор харцага" мэт, Мен эсвэл мэт, эрх чөлөөний мүстанг мэт, модерн мэт, модернизм мэт, контемпорари мэт дахиад эсвэл юу ч эс мэт. Бас л нисах мэт, шархдах хэрээ мэт, галуу мэт, шонхор мэт, сүрлэг бүргэд мэт, мүү хэт, хангарьд мэт I am still here гэх индиан мэт, магах мэт, малтах мэт, нохой ч харагдах мэт, номхон тэмээ нөөцлийн мэт, хөрөнгө таслах мэт, угий мэт, хувваагдах мэт, салах мэт, таавар нисах мэт, зоргоор зөрчих мэт, хугацаа цаг мэт, чөлөөлөх мэт бас л бухимдах мэт, алсаас мэдрах мэт, мэдэгдэх мэт, амьдрээрай хэмээсү. С. Машбат байсан "ногоон морь"-ийн ирэх New time мэт, coming time мэт болсү.

MASHBAT Sambuu

1956 Born in Ulaanbaatar
 1972-1976 College of Fine Arts
 1976-1980 Worked in a Printing House
 1980-1987 An Academy in Sophia, Bulgaria
 1987-1990 Worked in an Art Studio in Ulaanbaatar
 11-14-1990 A founder of the Green Horse Society
 1990-1992 Teacher at the Green Horse College
 1992-1993 Teacher at the Soiol College of Fine Arts
 1994 Founded Anima College named after a State Prizewinner artist U.Yadamsuren
 Exhibitions participated
 1987 Solo Exhibition at Youth Cultural Center
 1987 Spring and Autumn Exhibition by MAU
 1987-1990 Exhibition of young artists
 1990,1991 The Action-1 and 2 Exhibitions at the Fine Art Museum and the Art Gallery
 1992 Cultural Caravan International Art Symposium
 1993 Family Exhibition at the Exhibition hall of the MAU
 1993 Envoy of Mind joint exhibition of Mongolian and Bulgarian artists in Sophia, Bulgaria
 1991 Joint Exhibition with Green Horse Society in Munich, Germany
 1994 Retro-spectare joint exhibition at the Art Gallery, Ulaanbaatar
 1996 Retro-spectare-2 joint exhibition at the Art Gallery, Ulaanbaatar
 1998 Retro-spectare-3 joint exhibition with his wife Zibellina (Bulgan)
 2001 Graphic Triennalle Exhibition, Canagawa, Japan
 2002 Mongolian Modern Art Exhibition in Antwerpen, Belgium

С. Машбат "Бухимдал" 1990 он 160 x 160 зотон тос
S. Mashbat "Imitation" 1990. 160x160 oil on canvas

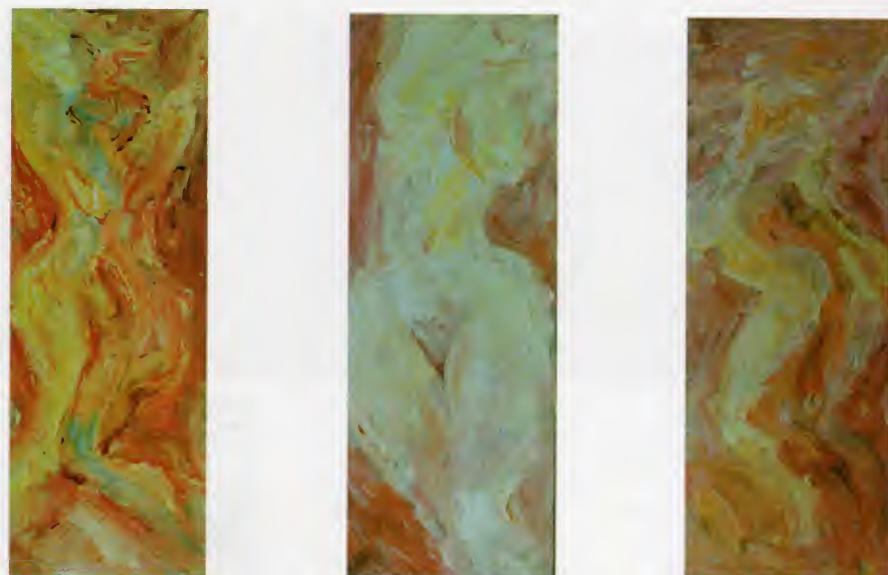
С. Машбат "Духан дээр нь үнсье" 1990 он 150 x 200 зотон тос
S. Mashbat "Kiss to Your Forehead" 1990. 150x200 oil on canvas

С. Машбат "Акт" 1991 он 120 x 80, 120 x 80 зотон тос
S. Mashbat "The Act" 1991. 120x80 oil on canvas

С. Машбат "Ягаан Акт" 1991 он 65 x 95 зотон тос
S. Mashbat "Pink Act" 1991. 120x80 oil on canvas

С.Машбат " Улаан мэдэрхүйнүүд I,II,III" 20.5 x 55 зотон тос
S. Mashbat "Red Senses I, II, III" 20.5x55 oil on canvas

С. Машбат "Халун байна" 1990 он 80 x 60 зотон,тос
S. Mashbat "I Feel the Heat" 1990. 80 x 60 oil on canvas

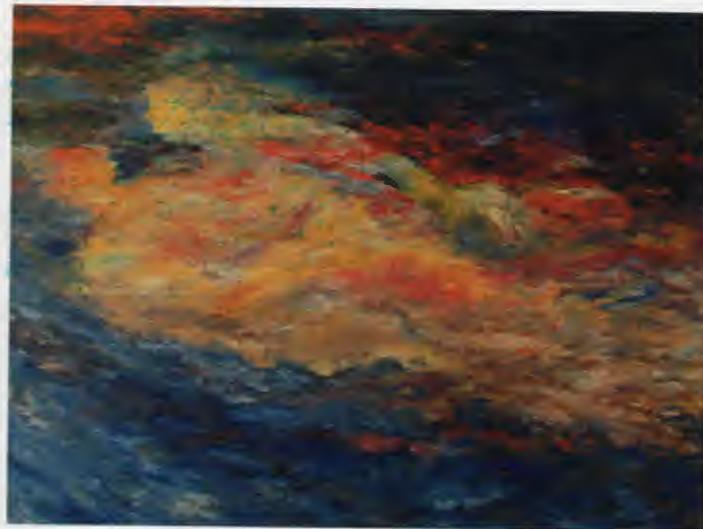
С.Машбат Татаалбар 1990. 30x20 цаас пастель
S. Mashbat Sketch, pastel on paper

С. Машбат гурвал “Ирэхийн ирэх цаг”
S. Mashbat “Coming Time”

С. Машбат “Улаан туфлүүтэй ягаан эмэгтэй сууж байна” 1992 он 80 x 70 зотон тос
S. Mashbat “Sitting Pink Woman with Red Stilettos” 1992. 80 x 70. oil on canvas

74

С. Машбат "Нисдэг сэтгэлүүд" гурвал 1991 он 200 x 150, 200 x 150, 200 x 150 зотон тос
S. Mashbat "Flying Thoughts" triptycs, 1991, 200 x 150, 200 x 150, 200 x 150 oil on canvas

Базаргүрийн ГАНТОМОР

1959 онд Улаанбаатар хотод төрсэн.
 1979 онд ДУДС-ийн уран зургийн ангийг зураач
 Дондогийн урланд дүүргэсэн.
 1987 онд Германийн Дрездений Дурслэх Урлагийн
 академийн уран зураг, зураасан зураг мэргжилээр
 профессор Ю.Даммагийн урланд дүүргэсэн.
 1987-1989 онд Улаанбаатар хотод амьдарч
 байсан.
 1989 онд өвчний учир (Берлинд) нас барсан.
 1991 онд Модерн Арт "Ногоон Морь" нийгмлэгээс
 пишүүнээр нөхөн элсүүлсэн.

Үзэсгэлэнгүүд

1987 Дрездений ураг зургийн академи
 1988 Францийн олон улсын үзэсгэлэн
 1988 Японд зохиогдсон олон улсын
 оюутны үзэсгэлэн
 1989 Голландад бие даасан үзэсгэлэн
 1991 Улаанбаатар хотод бие даасан үзэсгэлэнг
 Үндэсний уран зургийн галерейд Модерн Арт
 "Ногоон Морь" нийгмлэгээс зохион байгуулсан.
 1993 Бие даасан үзэсгэлэн Үндэсний уран зургийн
 галерей. Улаанбаатар хот.

Б.Гантөмөр (эхнэр хүүхдийн хамт) Германц амьдарч
 байгаад 1989 онд өвчний учир нас барсан юм.

Дрездений Урлагийн Академийг төгсөөд хэсэгхэн
 хугацаанд эх орондоо байх үедээ хийсэн бүтээлүүд нь тэр
 чигээрээ үлдээснийг ах Ганбаатарын санаачилгаар тэрийнхны
 нь зөвшөөрснөөр үзэх танилцах боломж бидэнд олдсон юм.
 Түүний амьдрал, уран бүтээлийн эрч хүч үзэл бодлын врнэл
 нь юунд тэмүүлж, юунд зарцуулагдаж, юут бүтээж байсныг
 нь мэдэрсэнд л биднийг холбож буй сэжмийн утга учир
 оршино.

Базаргүрийн Гантөмөрийг 1991 онд Модерн Арт "Ногоон морь"
 нийгмлэгийн пишүүнээр нөхөн элсүүлж, үзэсгэлэнг нь удаа
 дараа зохион байгуулахад хүргэсэн уран бүтээлийнх нь уна
 цнэтэй энэ ололтыг хүндэтгэн ард түмэндээ хүргэх нь
 бидний хувьд нэр төрийн хэрэг байлаа

Модерн Арт "Ногоон морь" нийгмлэг
 /Зураач Б.Гансүх/

GANTOMOR Bazargur

1959 Born in Ulaanbaatar
 1979 Graduated from the fine art faculty, College of Fine Arts
 1987 Graduated from the Dresden Academy of Fine Arts with major
 fine art and graphics
 1987-1989 Lived in Ulaanbaatar
 1989 Died in Berlin
 1991 Posthumously granted a membership of
 Green Horse Society

Exhibitions

1987 Solo Exhibition at Dresden Academy of Fine Arts
 1988 International Exhibition, France
 1988 International Exhibition, Japan
 1989 Solo exhibition in Holland
 1991 Green Horse Society organized Gantomor's solo exhibition
 at the Mongolian Modern Art Gallery
 1993 Green Horse Society organized Gantomor's solo exhibition
 at the Mongolian Modern Art Gallery

Б. Гантөмөр "Ганцаардал" 1988 он график 30 x 29
B.Gantomor "Loneliness" 1988, 30 x 29 graphic print

Б. Гантөмөрийн тухай дурсамж

Хуучин оюутан Базаргурыйн Гантөмөрийн тухай дурсамж одоо ч амьд хөвээр байна. Түүний хөр дахь эх орон болсон Дрезден хот дахь Урлагийн Дээд сургуульд сурч байсан үе нь хэдхэн жилийн өмнө шүү дээ. Түүний ямар ургсгалд ажиллах байсан, оюутнуудын дунд оюутны клубт чимээгүйхэн кофе уун сууж байснаа гэнэт өөрийн өвөрмөц байдлаараа тэдний хурц маргаанд оролцож байсныг санах байна. Тэр тэдний нэг нь байсан бөгөөд нохөд нь түүний хүний хувьд, уран бүтээлчийн хувьд үнэлдэг байсан. Түүний таньдаг байсан бүх хүмүүс, багш, мэргэжлийн багш, оюутнуудын хувьд амьдралыг ийм эрт орхиж явсан нь одоо ч гэсэн сэтгэлд багтахгүй байгаа юм. Тэр уран бүтээлчийн хэцүү бөгөөд сайхан амьдралынхаа дөнгөх эхэнд нь зогсож байсан юм. Түүний хийсэн ажил нь цаашид улам хөгжүүлж, баяжуулах ёстой байсан гайхамшигт авьяасыг нь харуулж өгсөн.

Түүнийг сүүгчийн удаа Дрезденд ирэхэд нь би уулзаж чадаагүй, үхлийн агуултай өвчин түүнийг гэнэт авч явсан байжээ. Гантөмөр миний

In Memory of Gantomor Bazargur

The memory of the late student, Gantomor Bazargur, is still alive. A few years ago, he was studying at the University of Arts in Dresden and he considered Germany to be his second home.

I remember the current which he was working through and his feature of suddenly taking part in the jokes and humorous chatting with other students while he was sitting and drinking coffee quietly in a café. He was one of the students and was praised by them for his good nature and artistic talent.

Everyone knew him, professors and students, and we still cannot believe that he left life so early. He was just starting the difficult but wonderful life of an artist. His artistic works show his great talent and potential that could be developed and enriched.

Б.Гантомөр "Сүнс" 1988 он 30 x 25 цаас, тушь
B.Gantomor "The Ghost" 1988, 30 x 25 ink on paper

урал зураг, графикийн ангид 4 жил суралцсан. Би хамт ажилладаг хүмүүсийнхээ хамт тэр үеийг эргэн санаж байна. Урлагийн эрс өөр хүрээнэс ирсэн авьяаслаг залууд анх энд амьдрахад бэрхшээл ихтэй байсан. Энэ нь хэлний бэрхшээл, олон жилийн уламжлалтай европын урлаг ба ХХ зууны Европын урлаг гэх мэт. Түүний хувьд цөм цагаан толбууд. Мэргэжлийн ангийн багш нарын олон удаагийн ойлгомжтой ярилцлага, мөн түүний анги дахь бүтээлч ур амьсгал нь түүний өөрөө өөрийгөө мэдэрч хөгжихед нь тус болсон гэж би боддог. Түүний амжилтын гол үндэс нь тус сургууль дахь авьяас бүрийг илрүүлж, тордон хөгжүүлэхэд чиглэсэн сургалтын арга барилд байсан юм. Бидний гол зорилго бол өөрөө өөрийгөө таних, уран зургийн хуулиудыг ойлгуулах явдал юм. Сурч болох ба сургаж болох зүйлүүдийн тухай хүн бүрт тохирсон сургалтын программаар ойлгуулах нь хувь хүний хувьд маш зэрэг нөлөөтэй бөгөөд бүтээлчээр ажиллахад нь тусалдаг юм.

Диплом хийж хил нь Гантомөрийн ажлын арга барилын хувьд бүтээлч, зорилгодоо хүрэх гэсэн эрмээзэлтэй, түүний өөрийн зан чанарын хувь эсийн шатандaa маш эрчимтэй байсан юм. Тэр 10 том хэмжээний зураг болон олон зургаас бүрдсэн дипломын ажил хийсан юм.

Түүний "Миний амьдрал" сэдэв нь орчин тойрон, хамтран амьдарч буй оюутан нөхөд, эхнэр хүхэдтэйгээ харьцааж байсан түүний зөрчилтэй ба уянганы холбоог харуулсан гол хөдөлгөч хүчийг харуулна.

Түүний урлагийн ажлын эх булаг нь өөрийнх нь үзэж өнгөрүүлсэн зүйлс байсан ба тэр нь түүний хийсвэр сэтгэлгээг тэжээж байсан юм. Бусад оюутнуудтай харьцуулахад Гантомөр турших, судлах талыг бага хийж байсан ба нэг төрлийн зүйлийг олон хувилбараар шуд дэлгэцэн дээр буулгадаг байв. Тиймээс ч түүний ажлын өрөөнд дипломын ажлаас нь гадна олон дуусгаж амжаагүй зураг, хувилбарауд үлдсэн.

I did not see him when he came to Dresden for the last time. Unfortunately, due to a fearful disease, he suddenly passed away. Gantomor had been my student for four years in the fine art and graphics class. My co-workers and I, fondly remember that time when he was with us. A talented young man who came from completely different sphere of art, had faced language difficulties, the complexity of European art with hundreds of years' of history and 20th century European art, etc at the beginning of his life here. All things were white spots for him. I think frequent, clear discussions by professional teachers and the hard-working, fruitful climate in his class, motivated him to become aware of and develop himself. His success was derived from a training method at the university that is directed toward the discovery, care and development of each talent in the university. Our purpose is to let students recognize themselves and understand the laws of fine arts. It is beneficial for students to work hard when they understand things that need to be learned through the training program which is both designed for and suited to each students' strong points.

As for the working method, Gantomor was very creative and full of aspiration to achieve his goals. As his artistic character, he was very energetic in his Diploma. His diploma work comprised of 10 large-scale drawings and many other small drawings. The piece "My Life", which he was working on, shows the main motivation behind his contradictory and yet harmonic relationship with the environment, his friends and family.

His life experiences were the source of for his artistic work and fed into his abstract thinking. In comparison to other students, Gantomor spent little time testing and researching but drew many

Б.Гантемэр "Хүүгийн уг" 1987 он 120 x 80 картон, тос
B.Gantomor "Son's Word" 1987. 120 x 80 cartoon, oil

Эхэнд нь харахад энэ бүхэн хэт их хөдөлмөр зарцуулж байгаа мэт боловч яг энэ л Гантемэр зохиогч, зураач, урлагийн бат суурьтай, түүнийээ хялбарханаар цаасан дээр буулгаж чадаж байсны харуулж байна. Түүний зураачийн авьяас илээр харагдаж байсан. Эх загвараас шууд дүрсэлжсан зарим зургууд нь маш хүчтэй сэтгэгдэл төрүүлдэг байсан. Эдгээр зургуудын хамгийн сайн хэсэг нь өөрийн эх биеэрээ болон сэтгэл зүйн гүнзгий ажиглалтаараа итгэл төрүүлдэг. Шугам, тодотол ба бүтэц нь шинэ санаа дүүрэн байдал. Эдгээр зургийн арга хэлбэрүүд нь түүний зургийн үе шатуудын эцэст хүртэл чухал үүрэгтэй байсан ба түүний дотоод сэтгэлгээний чанарыг төлөөлж байсан юм.

Диплом хийдэг жилээ Гантемэр том бүтээлч, сэтгэлгээний үедээ байсан ба энэ нь шинэ өнгө, бүтэц эрж хайж байнаар илэрч байна. Гантемэр энэ замыг бэрхшээлээс айлгүй түүлж чадсан юм. Ингэснээр өөр өөрийн уран зургийн гарын урьн чадвараа жинхэнэ авьяас юм гэдээ харуулсан. Энэ хооронд түүний дипломын ажлын олон зураг нь үзэсгэлэнгүүдэд, жишээлбэл сургуулийн 40 жил, 225 жилийн ойгоор тавигдаж байв. Мөн Берлин, Лейпциг Врослов болон Парисын үзэсгэлэнгүүдэд тавигдсан.

different versions directly on to the screen. This is why there are drawings and versions which he did not finish left in his office.

As first glance, all these seem to require too much labor, however, it is an expression that Gantomor is a writer and artist with a strong artistic foundation, who could easily put things on paper. It is an obvious expression of his artistic talents. Some of the drawings, which were worked directly from the original design, make a very strong impression. Line, definition and structure drawn by him are full of new ideas. His drawing methods play a vital role even in the final stages of his drawing and represents the spirit of his inner thinking.

Gantomor was with full of creative thinking in the year of Diploma work and it was proven by his reach for a new colors and a structures. Gantomor went through the third year without any fear of difficulties. In doing so, he revealed that a fine artistic ability and skill were his real talents. Meanwhile, many of his Diploma works were

Б.Гантемэр "Таталбар" 1988 он
B.Gantomor "Scetch" 1988.

Б.Гантемэр "Яриа" 1987 он 120 x 80 картон тос
B.Gantemor "The Talk" 1987 120 x 80 cartoon, oil

Бас сургуулийн ном, хэвлэлүүдэд Базаргүйн Гантемерийн ажил олон дайралдаг. Энэ бухэн нь түүний ажил урлагийн бүтээлийн онцлогийнхоо хувьд сургуулийнхаа баялаг цуглуулагт орж, нэрээ хамгаалж чадсаныг харуулж байна.

Түүнийг таньдаг байсан хүмүүс Гантемерийн эх орондоо урлагийн хувьд яж хөлөө олох бол гэж санаа зовдог байсан юм. Энэ бол түүний урлагийн тал нь улам илүү тогтвортой хөгжжиг байв. Хүн түүний ойлгож ярилцах хэрэгтэй байсан. Тэр хүмүүс түүний урлагийн тухай үзэл бодлыг ойлгон үнэлж байна гэдгийг мэдэрч байх хэрэгтэй байсан. Түүний багшийн хувьд хамгийн сүүлд Дрезден хотод ирэхэд нь уулзаж, түүний сэтгэлийг хөдөлгөх бүй урлагийн талаархи үзэл бодлынх нь тухай би маш дуртайгаар ярилцах байсан юм даа.

Урлагийн Дээд сургууль. Дрезден
Мэргэжлийн анги – Уран зураг /график

Проф. Ютта Дамме.
1990 оны 1-р сар.

exhibited during 40th and 225th anniversaries of the Institute. Also exhibitions in Berlin, Leipzig and Vroslav include his works.

Many other works of Gantomor Bazargur were included in books and other University publications. All these show that his artistic works added to the University's rich collection.

Friends of Gantomor were worried about his standing on the artistic field in his own country when he back to his home. In Dresden, he had grown firmly in his field. He had to realize that people understood and highly estimates his views on art. If he had come to Dresden for a last time, I would willingly, as his professor, have met him and discussed with him his exciting views on art.

January 1990

Professor Utta Damme

University of Arts, Dresden
Major: Fine Art and Graphics

Б. Чинбат "Дуудлага" 1999 он, 450 x 200 зотон тос
B.Chinbat "The Calling" 1999, 450 x 200 oil on canvas

Баянбат ЧИНБАТ

1967.3.30 Улаанбаатар хот
1992-1995 Ногоон морь ДУС төгссөн.
1996-1999 СУИС төгссөн.
1995 Модерн Арт "Ногоон морь" нийтгэлтэй түүшүүнээр элссэн
1996 оноос Ногоон морь ДУС-д багш Дурслах урлагийн
"Уран дээд сургууль" баш.
Үзэсгэлэнчүү:
1994 "ЯВЦ-5 ба бид - ЯВЦ-10" үзэсгэлэнгүүдэд тасралтгүй
оролцсон
1995 "Хүн-байгаль" Олон улсын үзэсгэлэн Бранденбург, Герман
1998 "Тайлал" Уран бүтээгдээн бие давсан үзэсгэлэн "Модерн
Арт клуб" Улаанбаатар
2002 "Миний өртөнч" Бие давсан үзэсгэлэн Үндэсний уран
зуурийн галерей
Олон улсын симпозиум
1994 Монгол-Герман Бельги, Америк Дурслах урлагийн музей
1995 Герман, Чех, Польш, Монгол Герман Швейц
1995 Монгол-Франц-Герман Голланд, Дурслах урлагийн музей
1996 Монгол-Франц-Герман-Голландын "Баллон" групп Дурслах
урлагийн музей
1997 Монгол-Герман Улаанбаатар хот
1998 Монгол-Герман Улаанбаатар хот
Уран бүтээгдэл: Монголын уран зуурлын галерей
Германын урлагийн галерей Хятадын урлагийн галерей
Герман, Англи, Америк, Канад, Франц, Япон, Солонгос, Австрали,
Сингапур, Орос, Голланд, Монголын урлаг сонирхогчдын
цэглүүлганд бий.

CHINBAT Bayanbat

1967 Born in Ulaanbaatar
1992-1995 Completed the Green Horse College of Fine Arts
1996-1999 Completed the National University of Culture and
Arts
1995 Became a member of the Green Horse Society
Since
1996 Teacher at the Green Horse College and at the Uran
College of Fine Arts and Design
Exhibitions
Since 1994 The Action- 5 and We and until the Action- 10
Exhibitions
1995 Human Being and Nature International Exhibition in
Brandenburg, Germany
1998 Tailai (Solution) Solo Exhibition at Green Horse Art
Club, Ulaanbaatar
2002 My World Solo Exhibition at Mongolian Modern Art
Gallery
International Symposiums attended
1994-1995 Human being and Nature German, Czech, Poland,
Mongolian and Swedish joint symposium
1996-1999 Land Art International symposium and Exhibition
His works displayed in Mongolian Modern Art Gallery, German
Art Gallery, Chinese Art Gallery and as well his works
are in collections of art collectors from Germany, England,
USA, Canada, France, Japan, Korea, Australia, Singapore,
Russia, Holland and Mongolia

Урлагийг ойлжно гэдэг нэг Чухал асуудал. Харин
түүнийг зүрх сэтгээрээ мэдрэх ойлгно гэдэг гацуу
бүтээлч хүнд заяагдсан агуу чанар. Урлагийг
ойлгуулжын тулд бүтэлээ хийдэг бол асар их эмзэнэ
Хүн бүрийн сэтгэлд хүргэхийн тулд ажиллана гэдэг бол
урлагийн гоо сайханын наандин мэдрэмжийг алдуулж
байгаа хэрэг. Харин хүн бүр урлагийг таашааж байдал.
Таашаан бол мухай сайхан аливаар нь ч хүнд тусгаждаж
болно. Энэ утгааргаа урлаг хэзээ нэгэн цаг үед хэн нэгэнд
хүрх болно.

Б. Чинбат "Тайвирал" 1999 он 80 x 50 зотон тос
B.Chinbat "Repose" 1999, 80 x 50 oil on canvas

С.Монхтэр "Эзжээ" 1998 он 120 x 90 зотон тос
S. Monkhtor "For my Mother" oil on canvas

Хүйтэн дулаан, гэрэлтэй, бараан, улаан, шэр, ногон, хөх тэгээд дундаас нь төрсөн энэ олон хүү өнгөнүүд. Мэдээж олон онгийн нюансаар зурах нь надад зугаатай байдаг хэдий ч ингэх нь заримдаа зүрх бүй зүйлээ өнгөн талаас нь хэт гөж-гоодсон омсгэл зүүслэл мэг санагдан харин ч бүр эсрэгээр намайг залхаахад хүрдэг.

Харин: Хар... эсвэл цагаан

Цагаан... эсвэл хар,

Хараас... цагаанд, цагаанаас хард шилжих

Ердэвэл энэ хооронд хорвоо өртөнцийн мянган чанар, урлаг гол зүйн ерөнхий ба түгээмэл шинж чанар нуудаж байх шиг санагдана. Энэ хоёр өнгө нь хүн, байгалийн олон ааш араншиг билэгдэж чадах бөгөөд энэ бүх эсрэг тэсрэг чанарууд нийтийн амьдралыг цопшуулж байдаг. Мууд сайн, сайнц мутуйн чанар байдгийн адилаар здгэр өнгөний шинжүүд нь хоорондоо шилжин хувьсах нь анзарагддаг.

Юмс үзэгдлийг ийнхүү ажин шинжик дотоод язгуураас нь нээн харуулах арга барил нь хэлбэрийн хувьд товчлон ч агуулга илэрхийллийн хувьд гүнзгий, боломж хязгааргүй. Иймээс энэ хоёр өнгөр бүхий л юмс үзэгдлийн мянган чанарт нэвтрэх болох мэд...

Лувсанжамба МӨНХТӨР

1975 онд Завхан аймаг төрсөн
1992-1995 "Ногоон морь" ДУС-ийг төгссөн.
1995 Монголын Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгийн гишүүн,
үран бүтээлч

1996-1998 СУИС –ийг барималч мэргэжлээр төгссөн.

1999 "Ногоон морь" ДУС-д багш

Үзэсгэлэнгүүд :

1994 "Явц-5 ба Бид" "Ногоон морь" нийгэмлэг
1996 "ЯВЦ-7" Уран Зургийн Галерей Улаанбаатар
1997 "ЯВЦ-8" Дүрслэх Урлагийн музей Улаанбаатар
1998 "Цаг үе ба явц" "Уурхайчин" сэйлүүн ордон Эрдэнэт хот
1998 "Серэг" Зураач Сайханбаяртай хамтсан МШУХ, Уран
Зургийн Галерей

1999 "ЯВЦ-10" Дүрслэх Урлагийн музей Улаанбаатар хот

2000 "2000 оны хавар" Интернет кафе ШҮМТ Улаанбаатар

Олон Улсын симпозиум :

1994 Монгол-Герман – Үндэсний Уран зурийн галерей
1995 Монгол-Герман-Франц. Дүрслэх Урлагийн музей
1996 Монгол –Герман-Франц-Голландын "Баллон" групп

MONKHTOR Luvsanjamba

1975 Born in Zavkhan province

1992-1995 Completed Green Horse College of Fine Arts

1995 Became a member, Green Horse Modern Art Society

1996-1998 Completed Mongolian University of Art and Culture as a sculptor

1999 Teacher at the Green Horse College

Exhibitions

1994 The Action- 5 and We exhibition, Green Horse

Society

1996 The Action- 7, National Fine Art Gallery, Ulaanbaatar

1997 The Action- 8, Fine Art Museum, Ulaanbaatar

1998 The Time and the Process Exhibition with artist Saikhanbayar at Uurkhaichin Cultural House, Erdene city

1998 Sorog Exhibition, Art Gallery

1999 The Action- 10 Exhibition at Fine Art Museum

2000 Organized Spring of 2000 Exhibition, Internet Café, Science and Technology Information Center

Symposiums attended

1994 Mongolian and German Arts, Art Gallery

1995 Mongolian, German and French Arts, Fine Art Museum

1996 Mongolian, German, French and Holland Bollen Group

С.Мөнхтөр "Дуудлага" 1990 он 40 x 20 зотон тос
S. Munkhotor "The Calling" 1990, 40 x 20. oil on canvas

С.Мөнхтөр "Рокийн мангасууд" 123 x 47,7
S. Munkhotor "Rock Monsters" 123 x 47.7

Р. Ариунгэрэл "Хайртай зүүд." 1993 он 200 x 180 зотон тос
R. Ariungerel "Lovely Dream" 1993. 200 x 180 oil on canvas

Рагчаа АРИУНГЭРЭЛ

1976 Улаанбаатар хотод төрсөн.
1995 Ногоон морь ДУСС төгссөн.
1995 "Ногоон морь" нийэмлэгийн гишүүнээр элссэн
Үзэсгэлэнгүүд.
1994 "Явц-5 ба бид" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1995 "Явц 6" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1996 "Явц 7" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1997 "Явц 8" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1998 "Явц 9" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1998 "Серөг" Шинэ Урлагийн Холбооны үзэсгэлэн Уран
зургийн галерей
1999 "Явц 10" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей

ARIUNGEREL Ragchaa

1976 Born in Ulaanbaatar
1995 Graduated from the Green Horse College of Fine Arts
1995 Became a member of the Green Horse Society
Exhibitions participated
1994 The Action- 5 and We Exhibition
1995 The Action- 6 Exhibition at the Fine Art Museum
1996 The Action- 7 Exhibition at the Fine Art Museum
1997 The Action- 8 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 The Action- 9 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 Sorog Exhibition of Mongolian
Association of New Art at Mongolian Modern Art Gallery
1999 The Action- 10 Exhibition at the Fine Art Museum

Р. Ариунгэрэл " Тааламжтай өдөр " 1993 он 200 x 200 тос зотон
R. Ariungerel "A Pleasant Day" 1993. 200 x 200 oil on canvas

Хязгааргүй орон зай намайг дуудна. Миний мөрөөдөл
Хүн ба урлаг
Шүтээн
Онгод
Мөрөөдөл
Агшин
Мэлмий
Хүн
Энэ зохиолууд намайг амьдруулж нанаас илүү ихийг хүсэж сая би
урлагт ойртоно.
Энэ бол миний орон зай миний өртөнц.

Банзархарийн САЙХАНБАЯР

1975 онд төрсөн.
1992-1995 онд "Ногоон морь" нийгэмлэгийн ДУС-ийг төгссөн.
1995 Модерн Арт "Ногоон морь" нийгэмлэгтийг гишүүнээр элссэн.
1997-1999 онд Модерн Арт "Ногоон морь" сургуульд багш.
1998 онд Залуучуудын жилийн "Шилдэг запу уран бүтээлч" шалгналт, алтан медалийг "Охидын баяр" зургаараа авсан.
Үзэгэлэн:
1994-1999 онуудад "Явц-5 ба бид"- "Явц 10"
1995 онд "Ирэх цаг" груптын анхны үзэгэлэн Дүрслэх урлагийн музей
1996 онд анхны бие даасан уран бүтээлийн үзэгэлэн Эрдэнэ хот Уурхайчдын соёлын ордон
1997 онд "Ирэх цаг" груптын үзэгэлэн Улаанбаатар
1997 онд "Ирэх цаг"-Хүрээ хөвгүүд" груптын хамтарсан "Урган Лов" үзэгэлэн Модерн Төв Улаанбаатар
1998 онд "Цаг үе ба явц" Мөнхтөртэй хамтарсан үзэгэлэн "Уурхайчин" соёлын ордон
1998 онд "Ирэх цаг" груптын үзэгэлэн 4-р сар контенторари арт төв Улаанбаатар
1998 "Сөрөг" үзэгэлэн Монголын Шинэ Урлагийн холбооны үзэгэлэн Үндэсний Уран зурийн галерей
2001 онд "Ирэх цаг" груптын үзэгэлэн НҮБ-ийн төвлөлгийн газар Улаанбаатар
Симпозиум:
1994 Монгол-Герман-Бельги-Америк. Уран зурийн галерей
1995 Монгол-Герман-Голланд. Дүрслэх Урлагийн Музей
1996 Монгол-Герман-Франц-Голланд-Баллон групп. Төв парк, Улаанбаатар хот
1997 Монгол-Герман. Модерн Арт төв.
1998 Монгол-Герман. Дүрслэх урлагийн музей.
2002 "Огтлолцон" Олон улсын үзэгэлэн. Хар Хорин хот Урт цагаан, Чойжин ламын музей

Б.Сайханбаяр "Гэр бүл" 80 x 55. 2000 он зотон тос
B. Saikhanbayar "The Family" 2000. 80 x 55 oil on canvas

SAIKHANBAYAR Banzarkhali

1975 Born
1992-1995 Completed Green Horse College of Fine Arts
1995 Became a member of Green Horse Society
1997-1999 Teacher at the Green Horse College
1998 Honored as the Best Artist on the Youth Year and awarded with a golden Medal with his work entitled The Girls' Joy

Exhibitions participated

1994-1999 The Action- Sand me - 10
1995 The first exhibition by Irkhh Tsag Group at the Fine Art Museum
1996 First Solo Exhibition at Uurkhaichin Cultural House in Erdene city
1997 Exhibition by Irkhh Tsag Group in Ulaanbaatar
1997-Urgan Lov joint exhibition by Irkhh Tsag and Khuree Boys Groups
1998 Joint exhibition with artist Monkhor at Uurkhaichin Cultural House, Erdene city
1998 April Exhibition by Irkhh Tsag Group at Contemporary Art Center
1998 Sorog Exhibition by the Mongolian Association of New Art at Art Gallery
2001 Exhibition by Irkhh Tsag Group at the UN Residential Representative Office

Symposiums attended

1994 International symposium (Mongolia and Germany)
1995 International symposium (Mongolia, Germany and France)
1996 International symposium (Mongolia, Germany, France, Holland, and Switzerland)
1997 International symposium (Mongolia and Germany)
1998 International symposium (Mongolia and Germany)
2002 Intersection International Project, Mongolian Association of New Art, Kharkhorin and Ulaanbaatar (Choijin Lama Museum, Urt Tsagian)

Б. Сайханбаяр "Охид" цуврал 2000 зотон тос
B. Saikhanbayar "The Girls" series.2000. oil on canvas

Б. Сайханбаяр "Хүмүүс" 1999 он 180 x 90 зотон тос
B. Saikhanbayar "The People" 1999. 180 x 90 oil on canvas

Б.Тулга "Хүмүүс" 1999 он 180 x 180 зотон тос
B.Tulga "People" 1999 180 x 180oil on canvas

БАТМӨНХИЙН ТУЛГА

1977 онд Улаанбаатар хотод төрсөн.
1992-1995 онд Ногоон морь ДУДУСТ төгссөн.
1995 онд Ногоон морь нийгэмлэгтийн түшүүн
Үзэсгэлэн
1994 "Явц 5 ба бид" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1995 онд "Ирэх цаг" груптын анхны үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1995 "Явц 6" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1996 "Явц 7" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1997 "Явц 8" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1998 "Явц 9" үзэсгэлэн Дүрслэх Урлагийн музей
1998 "Урган лов" Ирэх цаг груп, Хүрээ хөвгүүдийн хамтарсан үзэсгэлэн Модерн Арт төв
1998 "Ирэх цаг" групийн үзэсгэлэн "4-р сар" Контемпорари Арт төв
1999 "Явц 10" үзэсгэлэн Дүрслэх урлагийн музей
2001 "Ирэх цаг" групийн үзэсгэлэн НҮБ-ийн төлөөлөгчийн газар

TULGA Batmonkh

1977 Born in Ulaanbaatar
1992-1995 Completed College of Fine Arts
1995 Became a member of Green Horse Society
Exhibitions participated
1994 The Process-5 and We, Joint Exhibition of the Green Horse Society and the Green Horse College of Fine Arts at the Fine Art Museum
1995 The first exhibition of Irekh Tsag Group at the Fine Art Museum
1995 The Action-6 Exhibition at the Fine Art Museum
1996 The Action-7 Exhibition at the Fine Art Museum
1997 The Action-8 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 The Action-9 Exhibition at the Fine Art Museum
1998 Urgan Lov Exhibition by Irekh Tsag Group, Khuree Boys' Contemporary Art Center
1998 April Exhibition by Irekh Tsag Group at the Contemporary Art Center
1999 The Action-10 Exhibition at the Fine Art Museum
2001 Exhibition by Irekh Tsag Group at the UN Residential Representative Office

Б. Тулга Хохиомж I, II, III 120 x 80, 100 x 80 зотон тос
B.Tulga "Compositions" I, II, III 120 x 80, 100 x 80 oil on canvas

Б.Тулга "Зохиомж" 1993 он 90 x 80 зотон тос
B. Tulga "Composition" 1993. 90 x 80 oil on canvas

«Ногоон морь» нийгэмлэгийн уран бүтээлчдийн үзэсгэлэнгийн жагсаалт

1. 1990.VI ЯВЦ-1.Анхны хамтарсан үзэсгэлэн.Уран зургийн галерей
 2. 1991.II.23 ЯВЦ-2. Ногоон морь нийгэмлэг. Лениний музей
 3. 1991.V.02 Ногоон морь нийгэмлэг Уран бүтээлний үзэсгэлэн. Энх тайван найрамдлын ордон
 4. 1991.VIII.20 Орчин үе ба залуучууд. Ногоон морь. Тэнгэр нийгэмлэг.
 Үзэсгэлэн чимэглэлийн ордон
 5. 1991.XII Б.Гантоморийн уран бүтээлний үзэсгэлэн.Уран зургийн галерей
 6. 1992.XI.27 ЯВЦ-3. Ногоон морь нийгэмлэг. Дизайны төв
 7. 1993.VI Cultural caravan (Олон улсын сөйлийн аян). Чандмань төв
 8. 1993.VI.18 Дашияйтэй өдөр. Монголын шинэ урлагийн холбооны анхны үзэсгэлэн Уран зургийн галерей
 9. 1993.VIII.30 Б.Гантоморийн Уран бүтээлний үзэсгэлэн. Уран зургийн галерей
 10. 1993.XI.20 ЯВЦ-4 Хүслүүн хурдан тэрэгнүүд. Уран зургийн галерей
 11. 1994.VII.27 Олон улсын симпозиум. Герман. Монгол. Бельги. Америк.
 Уран зургийн галерей
 12. 1994.XI.23 ЯВЦ-5. Ногоон морь нийгэмлэг. Ногоон морь сургуулийн хамтарсан үзэсгэлэн Дүрслэх урлагийн музей
 13. 1995.VII Олон улсын симпозиум. Монгол. Герман. Голланд.
 Дүрслэх урлагийн музей
 14. 1995.VIII.21 Ирэх цаг групп. Сайханбаяр. Тулга. Баянбат. Дүрслэх урлагийн музей
 15. 1995.XI ЯВЦ-6. Ногоон морь нийгэмлэг. Дүрслэх урлагийн музей
 16. 1996.III.15 Ирэх цаг групп. Сайханбаяр. Бие даасан үзэсгэлэн.
 Эрдэнэт хот. Уурхайин сөйлийн төв
 17. 1996.VII Олон улсын симпозиум. Герман, Монгол, Франц.Баллон групп
 Төв парк
 18. 1996.XI.14 ЯВЦ-7. Ногоон морь нийгэмлэг. Дүрслэх урлагийн музей
 19. 1997.VII.09 Ирэх цаг групп. Сайханбаяр. Бие даасан үзэсгэлэн. Дүрслэх урлагийн музей
 20. 1997.VII Олон улсын Модерн Арт Симпозиум. Лэнд Арт чиглэлээр.
 Монгол-Герман Модерн Арт төв
 21. 1997.XI ЯВЦ-8. Ногоон морь нийгэмлэг. Дүрслэх урлагийн музей
 22. 1998.I.07 Гэрэлтийн. Зураач Г.Логийраз. Модерн Арт төв
 23. 1998.III.25 Цаг үе ба Яви. Ирэх цаг групп. Сайханбаяр, Мөнхтөр. Эрдэнэт хот
 24. 1998.VIII.13 Тайлал. Б.Чинбатын бие даасан үзэсгэлэн. Модерн арт төв
 25. 1998. VII Олон Улсын Модерн Арт төв.Монгол -Герман. Хөдөө орон нутагт. Дүрслэх Урлагийн музей
 26. 1998. Урган Лов. Ирэх цаг групп. Хүрээ хөвгүүд хамтарсан үзэсгэлэн Модерн арт төв
 27. 1998.X.02 Серөг үзэсгэлэн. ШУХолбоо. Сита Арт. Тэнгэр. Ногоон морь нийгэмлэг Уран зургийн галерей
 28. 1998. IV Ирэх цаг групп. Уран бүтээлний үзэсгэлэн. Контемпорари Арт төв
 29. 1998.XI.20 ЯВЦ-9 Ногоон морь нийгэмлэг. Дүрслэх урлагийн музей
 30. 1999.VIII.01 М.Түвшинбаярын Уран бүтээлний үзэсгэлэн Дүрслэх урлагийн музей
 31. 1999.XII.14 ЯВЦ-10. Ногоон морь нийгэмлэг. Дүрслэх урлагийн музей «2000 оны хавар». Зураач Мөнхтөрийн үзэсгэлэн.
 Интернет кафе ШУМТ
 32. 2000. V.10 Ногоон морь үзэсгэлэн. Соёл урлагийн мэдээлийн төв
 33. 2000.VII.07 Миний ертөнц. Б.Чинбатын бие даасан үзэсгэлэн. Уран зургийн галерей
 34. 2002.IV.22 Огтолцол. Олон Улсын төсөл. Шинэ урлагийн холбоо. Хар хорин хот. Урт цагаан. Чойжин ламын музей. Улаанбаатар хот
 35. 2002.IX.02-12

Гадаадад гаргасан болон оролцсон үзэсгэлэнгүүд

36. 1991.XI.19 Монголын орчин үеийн Дүрслэх урлаг. Герман. Мюнхен Гёте. 53 галерей
 37. 1992.II.07 Ногоон морь нийгэмлэг үзэсгэлэн. Герман. Ингельштадт Конкерет урлагийн музей
 38. 1993.IV.26 Монголын модерн урлаг. Ногоон морь. ХБНГУ Врake хот
 39. 1993.XI.19 Монголын модерн урлаг. Ногоон морь. Бельги Береген хотын сөйлийн төв
 40. 1994.VII.22 Монголын орчин үеийн дүрслэх урлаг. «Ногоон морь». Энш театрын галерей. Люксембург
 41. 1995.VII.10 Хүн ба байгаль. Олон улсын симпозиум. Герман Швейц хот.
 Ногоон морь нийгэмлэг үзэсгэлэн. Голланд. Баллон галерей. New Lagoon. Contemporary art үзэсгэлэн. Япон. Агата хот.
 Төв галерей
 42. 1996. Монгол ёнгө. АНУ. Нью-Йорк. Франклин галерей.
 43. 1998.VIII.18 Сан-Франциско. Соёлын төв
 44. 2000

List of Green Horse Society Artists Exhibitions

1. 1990 -04 The Action-1 Art Gallery
 2. 1991-02-23 The Action-2 Lenin Museum
 3. 1991-05-02 Exhibition of Works. Palace of Friendship
 4. 1991-08-20 Contemporary Time and the Youth. Green Horse and Sky Society. Mongolian Artists Union Exhibition Hall
 5. 1991-12 B. Gantmoris Solo Exhibition. Art Gallery
 6. 1992-11-27 The Action-3. Design Center
 7. 1993VI Cultural Caravan (International Exhibition). Chandmani Center
 8. 1993. VI. 18 Day of Dashnyam. The first exhibition by the Mongolian Association of New Art. Art Gallery
 9. 1993-08-30 B. Gantmoris Solo Exhibition. Art Gallery
 10. 1993-11-20 The Action -4. Speedy Vehicles of Dreams. Art Gallery
 11. 1994-07-27 International Symposium (Germany. Mongolia. Belgium and America). Art Gallery
 12. 1994-11-23 The Action-5 and We. Green Horse Society and Green Horse College joint venture exhibition Fine Art Museum
 13. 1995-07 International Symposium (Mongolia. Germany and Holland). Fine Art Museum
 14. 1995-08-21 Exhibition of works by Saikhanbayar. Tulga and Bayanbat. Coming Time Group. Fine Art Museum.
 15. 1995-11 The Action-6. Fine Art Museum
 16. 1996-03-15 Saikhanbayar's Solo Exhibition. Coming Time Group. Erdenet City
 17. 1996-07 International Symposium (Germany. Mongolia and France) National Recreation Center
 18. 1996-11-14 The Action-7. Fine Art Museum
 19. 1997-07-09 Saikhanbayar's Solo Exhibition. Coming Time Group. Fine Art Museum
 20. 1997-07 1997 Modern Art International Symposium on land art (Mongolia and Germany) at Modern Art Center
 21. 1997-11 The Process 8. Fine Art Museum
 22. 1998-01-07 Gerelism, works by a painter G. Logiiraz. Modern Art Center
 23. 1998-03-25 Contemporary Time and the Action Exhibition by Saikhanbayar. Monkhor. Coming Time Group. Uurkhaichin Cultural House, Erdenet City
 24. 1998-08-13 Solution. B. Chinbat's Solo Exhibition, Modern Art Center
 25. 1998-07 1998 Modern Art International Symposium on land art in country side and at the Fine Art Museum. Mongolia (Mongolia and Germany)
 26. 1998 Urgan Lov. Coming Time Group and Khuree Boys Group joint venture exhibition. Modern Art Center
 27. 1998-10-02 Sorog Exhibition. Mongolian Association of New Art. Cita Art. Sky and Green Horse Societies. Art Gallery
 28. 1998-04 Coming Time Group Exhibition. Contemporary Art Center
 29. 1998-11-20 The Action -9 Exhibition. Fine Art Museum
 30. 1999-08-01 M. Tuvshinbayar's Solo Exhibition. Fine Art Museum
 31. 1999-12-14 The Action-10. Green Horse Society. Fine Art Museum
 32. 2000-05-10 Spring of 2000. exhibition by works of a painter Monkhor. Internet Cafe. Science and Information Center
 33. 2000-07-07 Green Horse Exhibition. Art and Cultural Information Center
 34. 2002-04-22 My World Solo Exhibition by B. Chinbat. Art Gallery
 35. 2002-09-02-12 Intersection International Project. Mongolian Association of New Art. Kharkhorin and Ulaanbaatar (Choijin Lama Museum. Urt Tsagaan)

Exhibitions Abroad

36. 1991-11-19 Mongolian Modern Art Exhibition Ghete-53 Gallery. in Munich. Germany
 37. 1992-11-07 Green Horse Society Exhibition at Conkeret Art Museum Ingolstadt, Germany Cultural Center in Beringen, Belgium
 38. 1993-04-26-05-14 Mongolian Modern Art. Green Horse Exhibition Brake, Germany
 39. 1993-11-19 Mongolian Modern Art. Green Horse Society Exhibition at Casino Gallery in Beringen. Belgium
 40. 1994-07-22 Mongolian Modern Art. Green Horse Society Exhibition at Theatre Gallery in Esch, Luxembourg
 41. 1995-07-10 Human being and Nature International Symposium in Swedit, Germany
 42. 1996 Green Horse Society Exhibition at Bollon Gallery in Amsterdam, Holland
 43. 1998-08-18 Neo Lagoon. Contemporary Art Exhibition at Central Gallery in Nagata, Japan
 44. 2000 Mongolian Color. Mongolian artists' Exhibition at Franklin Gallery. New York. USA

Sponsored by Mongolian Foundation for Open Society
(Soros Foundation)

Mongolian Green Horse Modern Art Society

Project Manager: GANSUKH Batbayar
Designed by: ERDENEBILEG Galsandorj
MUNGUNTSOOJ Tsedendorj
Photos by: NARMANDAKH Yavchin
Translated by: OYUNBAYAR Namsrai
Deirdre TÝNAN
Mongolian text edited by: BOLÖRTUYA Jambynjav
Printed in the HAAN PRINTING Co., Ltd.

Ивээгнэ тэтгэгч: Монголийн Нээлтэй Нийгэм Худалдаан
(Соросын Сан)

Модерн Арт НОГООН МОРЬ нийнэмээ

Тослийн Уайдагч: Батбаярын ГАНСҮХ
Дизайныг: Галсандоржын ЭРДЧИЭНДЭГ
Цээндоржын МӨНГОНЧИОЖ
Гэрэл зурагийг: Яавчингийн НАРМАНДАХ
Орчуулгийг: Намсрайн ОЮУНБАЯР
Дизэрдэр ТИНАН
Хянагч: Жамъянжавын БОЛОРТУЯА
ХААН ПРИНТИНГ Хэвээлийн газар хэвлэв.

ХААН
ПРИНТИНГ